

บทที่ 4

ผลการทดลอง

4.1 ศึกษาลักษณะทางกายภาพของผลเสาวรส (passion fruit) และ ลักษณะทางกายภาพและเคมีของเนื้อเยื่อหุ้มเมล็ด (juicy passion arillus tissue)

ได้ผลการวัดและวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4.1 และ 4.2

ตารางที่ 4.1 ลักษณะทางกายภาพและองค์ประกอบของผลเสาวรส

ลักษณะทางกายภาพและองค์ประกอบ	ค่าเฉลี่ย ¹ ± เบี่ยงเบนมาตรฐาน
ลักษณะทางกายภาพ	
น้ำหนัก (g)	131.25 ± 13.06
เส้นผ่านศูนย์กลาง (cm)	6.97 ± 0.41
องค์ประกอบ (% โดยน้ำหนัก)	
เปลือก	43.55 ± 3.83
เนื้อเยื่อหุ้มเมล็ด	38.05 ± 3.26
เมล็ด	18.40 ± 0.35

¹ ค่าเฉลี่ยจากการวิเคราะห์ 3 ซ้ำ

ตารางที่ 4.2 ลักษณะทางกายภาพและเคมีของเนื้อเยื่อหุ้มเมล็ด

ลักษณะทางกายภาพและเคมี	ค่าเฉลี่ย ¹ ± เบี่ยงเบนมาตรฐาน
TSS (°Brix)	16.0 ± 0.6
pH	3.0 ± 0.1
ค่าสี	
ความสว่าง (L)	43.1 ± 2.6
สีแดง (a*)	+3.6 ± 0.6
สีเหลือง (b*)	+18.9 ± 4.6
ปริมาณกรดแอสคอร์บิก (mg/100ml)	13.99 ± 1.53
ปริมาณกรด (titratable acidity ในรูป citric acid) (g/100ml)	5.11 ± 0.27

¹ ค่าเฉลี่ยจากการวิเคราะห์ 3 ซ้ำ

4.2 ศึกษาผลของภาวะการอบในช่วงที่ 1 ที่มีต่อผลิตภัณฑ์

เตรียมพัฟเฟสตรี้ได้ใส่สารรสตามวิธีในข้อ 3.2.3 แล้วนำมาอบ โดยแปรอุณหภูมิเตาอบเป็น 180 200 และ 220°C และระยะเวลาอบนาน 15 และ 25 นาที หลังจากนั้นนำผลิตภัณฑ์มาวัดและวิเคราะห์สมบัติด้านต่างๆ และ ทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัส

ค่าปริมาตรจำเพาะ น้ำหนักที่สูญเสียในขณะอบ และ สีที่ผิวของพัฟเฟสตรี้ได้ใส่สารรส ซึ่งอบที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างกัน และ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแบบ Asymmetric Factorial Experiment with CRD ขนาด 3 × 2 ได้แสดงในตารางที่ 4.3 และ 4.4 ซึ่งพบว่า อุณหภูมิและระยะเวลาอบมีอิทธิพลร่วมกัน (AB) ต่อค่าสีแดง (a*) อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) โดยที่อุณหภูมิเตาอบ 220°C และระยะเวลาอบนาน 25 นาที ทำให้สีที่ผิวของผลิตภัณฑ์มีค่าสีแดง (a*) สูงสุด เท่ากับ +13.0 ในขณะที่อุณหภูมิและระยะเวลาอบไม่มีอิทธิพลร่วมกัน (AB) ต่อปริมาตรจำเพาะ น้ำหนักที่สูญเสียในขณะอบ ค่าความสว่าง (L) และ ค่าสีเหลือง (b*) ($p > 0.05$) จึงนำมาพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของอุณหภูมิ (A) (ตารางที่ 4.5) พบว่าที่อุณหภูมิ 200°C ทำให้พัฟเฟสตรี้ได้ใส่สารรสมีค่าปริมาตรจำเพาะสูงสุด เท่ากับ 3.76 cm³/g ในขณะที่อุณหภูมิ 200 และ 220°C ทำให้ผลิตภัณฑ์สูญเสียน้ำหนักในขณะอบมากกว่าที่ 180°C ส่วนค่าความสว่าง (L) จะลดลง และค่าสีเหลือง (b*) เพิ่มขึ้น เมื่ออุณหภูมิอบสูงขึ้น เมื่อพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของ

ระยะเวลาอบ (B) (ตารางที่ 4.6) พบว่า ระยะเวลาอบนานขึ้นทำให้ค่าปริมาตรจำเพาะและน้ำหนักที่สูญเสียในขณะอบเพิ่มขึ้น ในขณะที่ค่าความสว่าง (L) ลดลง และ ค่าสีเหลือง (b*) เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 4.3 สมบัติของพัฟเฟสตรี้ไส้เสาวรสซึ่งอบที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างกัน

อุณหภูมิ (°C)	ระยะเวลา (นาที)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน				
		ปริมาตร จำเพาะ (cm ³ /g)	น้ำหนักที่สูญเสีย ในขณะอบ (%)	ค่าสีที่ผิว		
				L	a*	b*
180	15	3.45 $\pm$ 0.16	12.85 $\pm$ 1.01	69.6 $\pm$ 2.2	+0.2 ^e $\pm$ 0.0	+21.8 $\pm$ 0.7
	25	3.63 $\pm$ 0.16	19.57 $\pm$ 1.92	66.1 $\pm$ 0.1	+0.8 ^e $\pm$ 0.0	+24.8 $\pm$ 0.7
200	15	3.61 $\pm$ 0.26	14.76 $\pm$ 1.36	65.4 $\pm$ 0.6	+1.0 ^d $\pm$ 0.1	+25.1 $\pm$ 0.8
	25	3.92 $\pm$ 0.14	21.65 $\pm$ 1.07	60.9 $\pm$ 1.0	+6.9 ^c $\pm$ 0.7	+29.0 $\pm$ 0.3
220	15	3.57 $\pm$ 0.16	15.49 $\pm$ 0.87	55.0 $\pm$ 1.6	+11.1 ^b $\pm$ 0.3	+25.7 $\pm$ 0.7
	25	3.67 $\pm$ 0.26	21.04 $\pm$ 1.07	51.6 $\pm$ 2.1	+13.0 ^a $\pm$ 0.3	+27.8 $\pm$ 1.0

a, b,... ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันในแนวตั้งเดียวกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนสมบัติของพัฟเฟสตรี้ไส้เสาวรสซึ่งอบที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างกัน

SOV	df	MS				
		ปริมาตร จำเพาะ	น้ำหนักที่สูญเสีย ในขณะอบ	ค่าสีที่ผิว		
				L	a*	b*
อุณหภูมิ (A)	2	0.40*	44.35*	329.96*	206.90*	26.61*
ระยะเวลา (B)	1	0.86*	917.89*	64.96*	33.25*	40.30*
A $\times$ B	2	0.01	0.66	0.60	11.51*	1.09
error	12	0.04	1.81	2.24	0.06	0.48

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4.5 ค่าปริมาตรจำเพาะ น้ำหนักที่สูญเสียในขณะอบ ค่าความสว่าง (L) และ ค่าสีเหลือง (b*) ที่ผิวของพัฟเฟสตรี้ไส้เสาวรศ โดยพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของอุณหภูมิ

อุณหภูมิ (°C)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน			
	ปริมาตรจำเพาะ (cm ³ /g)	น้ำหนักที่สูญเสียใน ขณะอบ (%)	ค่าสีที่ผิว	
			L	b*
180	3.54 ^b $\pm$ 0.18	16.21 ^b $\pm$ 3.73	67.9 ^a $\pm$ 2.3	+23.3 ^b $\pm$ 1.7
200	3.76 ^a $\pm$ 0.26	17.90 ^a $\pm$ 3.50	63.2 ^b $\pm$ 2.6	+27.1 ^a $\pm$ 2.2
220	3.62 ^b $\pm$ 0.23	18.26 ^a $\pm$ 3.28	53.3 ^c $\pm$ 2.5	+26.8 ^a $\pm$ 1.4

a, b, c ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันในแนวตั้งเดียวกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4.6 ค่าปริมาตรจำเพาะ น้ำหนักที่สูญเสียในขณะอบ ค่าความสว่าง (L) และ ค่าสีเหลือง (b*) ที่ผิวของพัฟเฟสตรี้ไส้เสาวรศ โดยพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของระยะเวลาอบ

ระยะเวลา (นาที)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน			
	ปริมาตรจำเพาะ (cm ³ /g)	น้ำหนักที่สูญเสีย ในขณะอบ (%)	ค่าสีที่ผิว	
			L	b*
15	3.54 ^b $\pm$ 0.21	14.36 ^b $\pm$ 1.55	63.4 ^a $\pm$ 6.6	+24.2 ^b $\pm$ 1.9
25	3.74 ^a $\pm$ 0.24	20.75 ^a $\pm$ 1.75	59.6 ^b $\pm$ 6.5	+27.2 ^a $\pm$ 2.0

a, b ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันในแนวตั้งเดียวกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ค่าความกรอบของพัฟเฟสตรี้ส่วนบน ปริมาณน้ำและค่า a_w ของพัฟเฟสตรี้ส่วนบนและไส้เสาวรศ ของผลิตภัณฑ์ซึ่งอบที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างกัน และผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแบบ Asymmetric Factorial Experiment with CRD ขนาด 3 $\times$ 2 ได้แสดงในตารางที่ 4.7 และ 4.8 พบว่า อุณหภูมิและระยะเวลาอบมีอิทธิพลร่วมกัน (AB) ต่อค่าความกรอบ ปริมาณน้ำและค่า a_w ของพัฟเฟสตรี้ส่วนบน อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) โดยเมื่ออุณหภูมิและระยะเวลาอบเพิ่มขึ้นมีผลให้ค่าความกรอบมากขึ้น ปริมาณน้ำและค่า a_w ของพัฟเฟสตรี้ส่วนบนลดลง ซึ่งที่อุณหภูมิ 200°C และระยะเวลาอบ 25 นาที ทำให้ค่าความกรอบสูงสุดเท่ากับ 16.8 ปริมาณน้ำและค่า a_w ของพัฟเฟสตรี้ส่วนบนต่ำสุด เท่ากับ 7.61% และ 0.52 ในขณะที่อุณหภูมิและระยะเวลาอบไม่มีอิทธิพลร่วมกัน (AB) ต่อปริมาณน้ำและค่า a_w ของไส้เสาวรศ จึงนำมาพิจารณาเฉพาะ

อิทธิพลของระยะเวลาอบ (B) อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) (ตารางที่ 4.9) พบว่า เมื่อระยะเวลาอบนานขึ้น ทำให้ปริมาณน้ำของไส้เสาวรลดลง

ตารางที่ 4.7 สมบัติของฟัฟเฟสตร์ส่วนบนและไส้เสาวรสด ของผลิตภัณฑ์ซึ่งอบที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างกัน

อุณหภูมิ (°C)	ระยะเวลา (นาที)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน				
		ความกรอบ	ปริมาณน้ำ (%)		ค่า a_w	
			ฟัฟเฟสตร์ ส่วนบน	ไส้เสาวรสด	ฟัฟเฟสตร์ ส่วนบน	ไส้เสาวรสด ^{ns}
180	15	$0.8^f \pm 1.4$	$14.38^a \pm 1.40$	63.61 ± 1.12	$0.84^a \pm 0.01$	0.96 ± 0.02
	25	$10.9^c \pm 0.9$	$9.08^d \pm 0.80$	62.51 ± 1.26	$0.61^d \pm 0.01$	0.96 ± 0.01
200	15	$5.2^e \pm 0.8$	$12.13^b \pm 0.91$	63.93 ± 1.24	$0.76^b \pm 0.01$	0.96 ± 0.00
	25	$16.8^a \pm 1.8$	$7.61^e \pm 0.62$	63.41 ± 1.48	$0.52^f \pm 0.01$	0.96 ± 0.02
220	15	$8.3^d \pm 1.5$	$11.05^c \pm 0.99$	64.40 ± 1.91	$0.68^c \pm 0.01$	0.96 ± 0.03
	25	$13.5^b \pm 1.1$	$8.26^e \pm 0.89$	63.61 ± 1.90	$0.58^e \pm 0.01$	0.96 ± 0.00

ns ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

a, b,... ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันในแนวตั้งเดียวกันแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนสมบัติของฟัฟเฟสตร์ส่วนบนและไส้เสาวรสด ของผลิตภัณฑ์ซึ่งอบที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างกัน

SOV	df	MS				
		ความ กรอบ	ปริมาณน้ำ		ค่า a_w	
			ฟัฟเฟสตร์ ส่วนบน	ไส้เสาวรสด	ฟัฟเฟสตร์ ส่วนบน	ไส้เสาวรสด
อุณหภูมิ (A)	2	507.29*	44.30*	6.81	0.03*	1.40×10^{-5}
ระยะเวลา (B)	1	3699.20*	397.66*	14.45*	0.57*	1.39×10^{-6}
AXB	2	155.40*	7.19*	0.64	0.01*	1.09×10^{-5}
error	12	1.15	0.93	2.31	3×10^{-5}	2.15×10^{-4}

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4.9 ปริมาณน้ำของไส้เสาวรส โดยพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของระยะเวลาอบ

ระยะเวลา (นาที)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน
	(%)
15	63.98 ^a $\pm$ 1.47
25	63.17 ^b $\pm$ 1.61

a, b ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันในแนวตั้งเดียวกันแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ผลการทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์ซึ่งอบที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างกัน และ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแบบ Asymmetric Factorial Experiment with RCBD ขนาด 3×2 ได้แสดงในตารางที่ 4.10 และ 4.11 พบว่าอุณหภูมิและระยะเวลาอบมีอิทธิพลร่วมกัน (AB) ต่อผลทางประสาทสัมผัสในด้านสีที่ผิวของพีเพสตรี้ไส้เสาวรส และการขึ้นชั้นของพีเพสตรี้ส่วนบนอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) แต่ไม่มีอิทธิพลร่วมกัน (AB) ในด้านความแห้ง ความกรอบ และ ความชอบของพีเพสตรี้ส่วนบน ($p > 0.05$) โดยที่อุณหภูมิ 220°C ระยะเวลาอบ 25 นาที ทำให้สีที่ผิวของผลิตภัณฑ์มีสีน้ำตาลเข้ม และที่อุณหภูมิ 200°C ระยะเวลาอบ 25 นาที ทำให้การขึ้นชั้นของพีเพสตรี้ส่วนบนค่อนข้างมาก ในขณะที่ความชอบของพีเพสตรี้ส่วนบน มีคะแนนสูงสุดเมื่ออบที่อุณหภูมิ 200°C ระยะเวลา 25 นาที ซึ่งอยู่ในระดับขอบปานกลาง

เมื่อนำคะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์ที่ได้ (sample score) มาหารด้วยคะแนนในอุดมคติที่ผู้ทดสอบอยากให้มีในผลิตภัณฑ์ (ideal score) ในด้านต่างๆ จะได้เป็น ideal ratio score แล้วจึงนำมาสร้างเป็นกราฟได้ดังรูปที่ 4.1 ซึ่งลักษณะทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์ในอุดมคติ (ideal) ของผู้ทดสอบ (ภาคผนวก ง.1) คือ ด้านการขึ้นชั้นค่อนข้างมาก สีที่ผิวมีสีน้ำตาลทอง มีเนื้อสัมผัสแห้งและกรอบ (เส้นสีเขียว +) พบว่าที่ อุณหภูมิ 200°C และระยะเวลาอบ 25 นาที (เส้นสีฟ้า +) ได้ผลการทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์ ใกล้เคียงกับค่าทางอุดมคติ (ideal) ในทุกด้าน และที่ภาวะนี้ยังได้คะแนนความชอบโดยรวมของพีเพสตรี้ส่วนบนสูงสุด

ตารางที่ 4.10 ผลการทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์ ซึ่งอบที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างกัน

อุณหภูมิ (°C)	ระยะเวลา (นาที)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน					
		สีที่ผิวด้านนอก	การขึ้นชั้นของ ฟฟเฟสตรีสวมน	ความแห้งของ ฟฟเฟสตรีสวมน	ความกรอบของ ฟฟเฟสตรีสวมน	ความชอบฟฟเฟสตรีสวมน	
180	15	1.07 ^f $\pm$ 0.63	1.29 ^d $\pm$ 0.61	2.97 $\pm$ 0.31	3.11 $\pm$ 0.36	5.99 $\pm$ 0.73	
	25	3.27 ^e $\pm$ 0.95	2.45 ^c $\pm$ 0.91	5.05 $\pm$ 0.77	4.82 $\pm$ 0.59	6.49 $\pm$ 0.93	
200	15	5.25 ^d $\pm$ 0.64	7.10 ^b $\pm$ 0.86	4.21 $\pm$ 0.61	4.24 $\pm$ 0.83	6.82 $\pm$ 0.94	
	25	6.01 ^c $\pm$ 0.62	7.83 ^a $\pm$ 0.83	6.53 $\pm$ 0.63	5.96 $\pm$ 0.94	7.14 $\pm$ 0.67	
220	15	6.87 ^b $\pm$ 0.59	6.70 ^b $\pm$ 0.83	6.42 $\pm$ 0.62	6.50 $\pm$ 0.89	4.37 $\pm$ 0.86	
	25	9.70 ^a $\pm$ 0.49	6.84 ^b $\pm$ 1.25	8.25 $\pm$ 0.78	8.40 $\pm$ 0.85	4.00 $\pm$ 1.20	

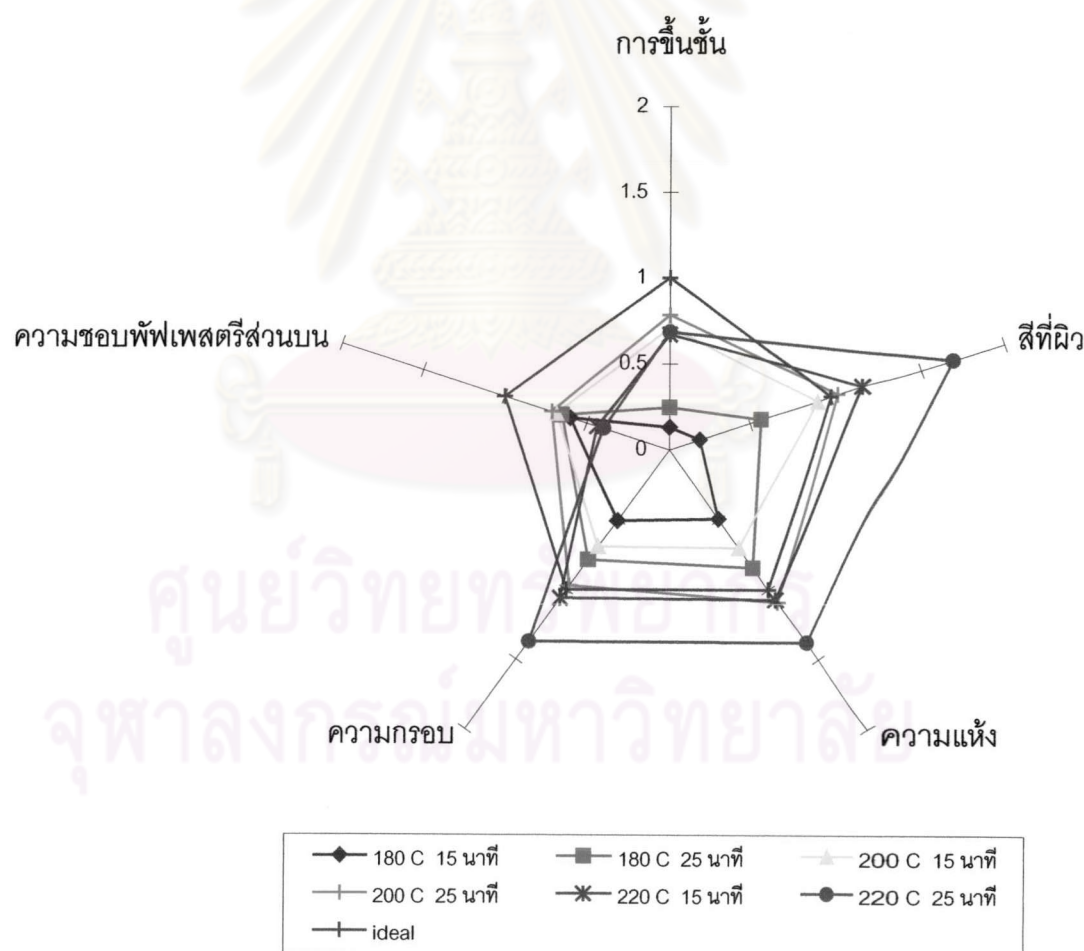
a, b,.... ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันแนวตั้งเดียวกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของผลการทดสอบทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์ซึ่งอบที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างกัน

SOV	df	MS				
		สีที่ผิวด้านนอก	การขึ้นชั้น	ความแห้ง	ความกรอบ	ความชอบ
อุณหภูมิ (A)	2	451.52*	445.76*	133.79*	151.29*	100.57*
ระยะเวลา (B)	1	33.79*	16.74*	155.21*	113.24*	0.77
A×B	2	13.48*	3.13*	0.70	0.14	2.55
panelist	11	0.94*	0.57	0.53	0.75	0.56
error	127	0.41	0.83	0.39	0.58	0.84

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

รูปที่ 4.1 ผลการทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์ ซึ่งอบที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างกัน

ดังนั้นจึงเลือกภาวะการอบช่วงที่ 1 ซึ่งอบที่อุณหภูมิ 200°C และ ระยะเวลาอบนาน 25 นาที เป็นภาวะอบช่วงที่ 1 ที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการทดลองขั้นต่อไป เนื่องจากทำให้ผลิตภัณฑ์หลังอบมีค่าปริมาตรจำเพาะ ค่าความกรอบสูง และมีลักษณะทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์ใกล้เคียงกับค่าทางอุดมคติ (ideal) ในทุกด้าน รวมทั้งยังได้คะแนนความชอบโดยรวมสูงสุด

4.3 ศึกษาผลของค่า a_w ของไส้เสาวรสดเริ่มต้น และ ระยะเวลาอบในช่วงที่ 2 ที่มีต่อคุณภาพของฟัพเพสตรีไส้เสาวรสดแช่แข็ง หลังจากนำมาทำให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ

4.3.1 การเตรียมไส้เสาวรสดที่มีค่า a_w เป็น 0.75 0.85 และ 0.95

แปรปริมาณเนื้อเยื่อหุ้มเมล็ดและเมล็ดเสาวรสด น้ำตาล น้ำ และ เดิมกลีเซอรินเพิ่มลงไป จากสูตรในตารางที่ 3.2 ซึ่งปริมาณกลีเซอรินที่ใช้ไม่เกิน 10% ของส่วนผสมทั้งหมด

จากการทดลองได้สูตรของไส้เสาวรสดที่มีค่า a_w เป็น 0.75 0.85 และ 0.95 ดังตารางที่ 4.12 ซึ่งมีสมบัติทางเคมี ดังแสดงในตารางที่ 4.13 พบว่า สูตรของไส้เสาวรสดที่มีค่า a_w เท่ากับ 0.75 จะประกอบด้วยปริมาณเนื้อเยื่อหุ้มเมล็ด เมล็ดเสาวรสด และ น้ำ จำนวนน้อย แต่มีปริมาณน้ำตาล และ กลีเซอริน มากกว่าสูตรที่มีค่า a_w เท่ากับ 0.85 และ 0.95 จึงเป็นผลให้ค่า TSS สูง และปริมาณน้ำต่ำกว่า เป็นสัดส่วนตามค่า a_w เริ่มต้น

ตารางที่ 4.12 สูตรของไส้เสาวรสด ที่มีค่า a_w เป็น 0.75 0.85 และ 0.95

ส่วนประกอบ	(% โดยน้ำหนัก)		
	ค่า a_w		
	0.75	0.85	0.95
เนื้อเยื่อหุ้มเมล็ดและเมล็ดเสาวรสด	16.45	21.15	32.90
น้ำตาล	52.70	45.65	24.50
แป้ง ULTRA-SPERSE ® 5	5.00	5.00	5.00
น้ำ	16.45	21.15	32.90
กลีเซอริน	9.40	7.05	4.70

ตารางที่ 4.13 สมบัติทางเคมีของไส้เสาวรศ ที่มีค่า a_w เป็น 0.75 0.85 และ 0.95

สมบัติทางเคมี	ค่า a_w		
	0.75	0.85	0.95
TSS ($^{\circ}$ Brix)	67.0 $\pm$ 0.0	61.0 $\pm$ 0.0	40.0 $\pm$ 0.0
ปริมาณน้ำ (%)	45.06 $\pm$ 0.87	67.64 $\pm$ 1.20	146.07 $\pm$ 2.13

จากการทดลองนี้ทำให้สามารถผลิตไส้เสาวรศที่มีค่า a_w เป็น 0.75 0.85 และ 0.95 ซึ่งจะนำมาใช้เป็นไส้ใส่ในฟัพเฟสตรี้ ในขั้นต่อไป

4.3.2 ศึกษาผลของค่า a_w ของไส้เสาวรศเริ่มต้น และ ระยะเวลาอบในช่วงที่ 2 ที่มีต่อคุณภาพของฟัพเฟสตรี้ไส้เสาวรศหลังอบ

เตรียมฟัพเฟสตรี้ไส้เสาวรศโดยแปรค่า a_w ของไส้เสาวรศเริ่มต้นเป็น 0.75 0.85 และ 0.95 อบช่วงที่ 1 ตามภาวะที่เลือกได้จากข้อ 4.2 จากนั้นจึงลดอุณหภูมิเตาอบลงให้เหลือ 150°C ซึ่งเป็นอุณหภูมิสำหรับการอบในช่วงที่ 2 และแปรระยะเวลาอบในช่วงนี้นาน 10 20 และ 30 นาที โดยการอบช่วงที่ 2 นี้จะช่วยเพิ่มความกรอบ และ ความแห้งของฟัพเฟสตรี้มากกว่าการอบในช่วงที่ 1 เพียงอย่างเดียว (Robb, 1991) หลังจากนั้นนำผลิตภัณฑ์มาวัดและวิเคราะห์สมบัติด้านต่างๆ เพื่อศึกษาลักษณะทางกายภาพและเคมีของฟัพเฟสตรี้ไส้เสาวรศหลังอบ เมื่อกำหนดตัวแปรตามที่ระบุไว้

ค่าปริมาตรจำเพาะ น้ำหนักที่สูญเสียในขณะอบ และ สีที่ผิวของฟัพเฟสตรี้ไส้เสาวรศที่แปรค่า a_w ของไส้เสาวรศเริ่มต้นและระยะเวลาอบในช่วงที่ 2 และ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแบบ Symmetric Factorial Experiment with CRD ขนาด 3×3 ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 4.14 และ 4.15 พบว่า ค่า a_w ของไส้เสาวรศเริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2 ไม่มีอิทธิพลร่วมกัน (AB) ต่อค่าปริมาตรจำเพาะ น้ำหนักที่สูญเสียในขณะอบ ค่าความสว่าง (L) ค่าสีแดง (a^*) และค่าสีเหลือง (b^*) ($p > 0.05$) จึงนำมาพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของค่า a_w ของไส้เสาวรศเริ่มต้น (A) (ตารางที่ 4.16) พบว่าที่ค่า a_w ของไส้เสาวรศเริ่มต้นเท่ากับ 0.95 ทำให้ฟัพเฟสตรี้ไส้เสาวรศมีค่าน้ำหนักที่สูญเสียในขณะอบสูงที่สุดเท่ากับ 29.13% และ ค่าความสว่าง (L) สูงที่สุดเท่ากับ 60.7 ซึ่งมากกว่าที่ค่า a_w ของไส้เสาวรศเริ่มต้นเท่ากับ 0.85 และ 0.75 และเมื่อพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของระยะเวลาอบ (B) (ตารางที่ 4.17) พบว่าที่ระยะเวลาอบช่วงที่ 2 เท่ากับ 20 และ 30 นาที ทำให้ฟัพเฟสตรี้ไส้เสาวรศมี ค่าน้ำหนักที่สูญเสียในขณะอบสูงมากกว่าที่ระยะเวลาอบช่วงที่ 2 เท่ากับ 10 นาที และพบว่าที่ระยะเวลาอบช่วงที่ 2 เพิ่มขึ้น ทำให้ค่าความสว่าง (L) และ ค่าสีเหลือง (b^*) ลดลง

ตารางที่ 4.14 สมบัติของฟฟเฟสตรี้ได้เสาวรต ที่แปรค่า a_w ของได้เสาวรตเริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2

ค่า a_w ของ ได้เสาวรต เริ่มต้น	ระยะ เวลาอบ ช่วงที่ 2 (นาท)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน				
		ปริมาตรจำเพาะ ^{ns} (cm ³ /g)	น้ำหนักที่สูญเสียน ในขณะอบ (%)	ค่าสีที่ผิว		
				L	a* ^{ns}	b*
0.75	10	3.61 $\pm$ 0.21	18.54 $\pm$ 0.42	61.6 $\pm$ 1.1	+5.6 $\pm$ 0.8	+25.6 $\pm$ 1.6
	20	3.63 $\pm$ 0.07	20.91 $\pm$ 0.81	57.9 $\pm$ 1.0	+5.5 $\pm$ 0.1	+22.1 $\pm$ 1.3
	30	3.80 $\pm$ 0.17	22.74 $\pm$ 1.44	54.2 $\pm$ 0.6	+5.4 $\pm$ 0.8	+18.7 $\pm$ 0.7
0.85	10	3.45 $\pm$ 0.34	19.24 $\pm$ 0.00	63.0 $\pm$ 0.7	+6.0 $\pm$ 0.3	+25.5 $\pm$ 1.7
	20	3.57 $\pm$ 0.07	22.31 $\pm$ 0.10	56.7 $\pm$ 2.0	+6.1 $\pm$ 0.2	+21.8 $\pm$ 0.7
	30	3.67 $\pm$ 0.26	24.46 $\pm$ 2.56	52.5 $\pm$ 1.3	+5.5 $\pm$ 0.5	+17.9 $\pm$ 0.6
0.95	10	3.28 $\pm$ 0.33	27.73 $\pm$ 0.33	65.5 $\pm$ 1.1	+6.0 $\pm$ 0.9	+28.9 $\pm$ 0.6
	20	3.62 $\pm$ 0.16	29.82 $\pm$ 1.07	59.7 $\pm$ 0.6	+5.7 $\pm$ 0.7	+22.8 $\pm$ 2.1
	30	3.56 $\pm$ 0.44	29.83 $\pm$ 0.86	56.7 $\pm$ 0.5	+5.8 $\pm$ 1.3	+18.3 $\pm$ 0.2

ns ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

ตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนสมบัติของฟฟเฟสตรี้ได้เสาวรต ที่แปรค่า a_w ของได้เสาวรตเริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2

SOV	df	MS				
		ปริมาตร จำเพาะ	น้ำหนักที่สูญเสียน ในขณะอบ	ค่าสีที่ผิว		
				L	a*	b*
ค่า a_w ของได้ เสาวรต (A)	2	5.51×10^{-2}	122.88*	18.57*	0.25	4.00
ระยะเวลา (B)	2	8.26×10^{-2}	22.81*	120.56*	0.12	106.17*
A $\times$ B	4	1.42×10^{-2}	1.37	1.54	0.07	2.17
error	9	6.71×10^{-2}	1.27	1.16	0.55	1.53

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4.16 น้ำหนักที่สูญเสียในขณะอบ ค่าความสว่าง (L) ของผลิตภัณฑ์ โดย พิจารณาเฉพาะอิทธิพลของค่า a_w ของไส้เสาวรสเริ่มต้น

ค่า a_w ของไส้เสาวรสเริ่มต้น	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	น้ำหนักที่สูญเสียในขณะอบ (%)	ค่าความสว่าง (L)
0.75	20.73 ^b $\pm$ 2.03	57.9 ^b $\pm$ 3.4
0.85	22.00 ^b $\pm$ 2.61	57.4 ^b $\pm$ 4.9
0.95	29.13 ^a $\pm$ 1.25	60.7 ^a $\pm$ 4.1

a, b ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันในแนวตั้งเดียวกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4.17 น้ำหนักที่สูญเสียในขณะอบ ค่าความสว่าง (L) และ ค่าสีเหลือง (b^*) ของผลิตภัณฑ์ โดยพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของระยะเวลาอบช่วงที่ 2

ระยะเวลาอบช่วงที่ 2 (นาท)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน		
	น้ำหนักที่สูญเสียในขณะอบ (%)	ค่าความสว่าง (L)	ค่าสีเหลือง (b^*)
10	21.83 ^b $\pm$ 4.58	63.4 ^a $\pm$ 2.0	+26.7 ^a $\pm$ 2.1
20	24.34 ^a $\pm$ 4.32	58.1 ^b $\pm$ 1.7	+22.3 ^b $\pm$ 1.3
30	25.68 ^a $\pm$ 3.58	54.5 ^c $\pm$ 2.0	+18.3 ^c $\pm$ 0.6

a, b, c ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันในแนวตั้งเดียวกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ค่าความกรอบของฟัพเฟสตรีส่วนบน ปริมาณน้ำและค่า a_w ของฟัพเฟสตรีส่วนบน และไส้เสาวรสที่แปรค่า a_w ของไส้เสาวรสเริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2 และผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแบบ Symmetric Factorial Experiment with CRD ขนาด 3×3 ได้แสดงในตารางที่ 4.18 และ 4.19 พบว่า ค่า a_w ของไส้เสาวรสเริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2 มีอิทธิพลร่วมกัน (AB) ต่อค่าความกรอบ ปริมาณน้ำของฟัพเฟสตรีส่วนบนและไส้เสาวรส และ ค่า a_w ของฟัพเฟสตรีส่วนบน อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) โดยเมื่อค่า a_w ของไส้เสาวรสเริ่มต้นลดลง และระยะเวลาอบช่วงที่ 2 เพิ่มขึ้น ทำให้ค่าความกรอบของฟัพเฟสตรีส่วนบนมีค่ามากขึ้น ปริมาณน้ำและค่า a_w ของฟัพเฟสตรีส่วนบนลดลง ซึ่งพบว่าที่ค่า a_w ของไส้เสาวรสเริ่มต้น 0.75 และระยะเวลาอบช่วงที่ 2 นาน 30 นาที ทำให้ฟัพเฟสตรีส่วนบนมีค่าความกรอบสูงสุดเท่ากับ 54.2 ส่วนปริมาณน้ำและค่า a_w ของฟัพเฟสตรีส่วนบนมีค่าต่ำสุดเท่ากับ 3.93% และ 0.39

ตารางที่ 4.18 สมบัติของฟัฟเฟตตรีส่วนบนและได้เสถียรของผลิตภัณฑ์ ที่แปรค่า a_w ของได้เสถียรเริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2

ค่า a_w ของ ได้เสถียรเริ่มต้น	ระยะเวลาอบช่วง ที่ 2 (นาที)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน					
		ความกรอบ	ปริมาณน้ำ (%)		ค่า a_w		
			ฟัฟเฟตตรีส่วนบน	ได้เสถียร	ฟัฟเฟตตรีส่วนบน	ได้เสถียร	
0.75	10	49.6 ^{ab} $\pm$ 2.3	5.08 ^c $\pm$ 0.13	35.15 ^d $\pm$ 2.83	0.46 ^d $\pm$ 0.01	0.73 $\pm$ 0.01	
	20	48.4 ^b $\pm$ 2.5	4.46 ^e $\pm$ 0.12	33.54 ^d $\pm$ 1.85	0.41 ^f $\pm$ 0.01	0.74 $\pm$ 0.01	
	30	54.2 ^a $\pm$ 2.2	3.93 ^f $\pm$ 0.11	31.84 ^d $\pm$ 3.78	0.39 ^g $\pm$ 0.00	0.73 $\pm$ 0.01	
0.85	10	27.1 ^d $\pm$ 2.1	5.76 ^b $\pm$ 0.13	57.09 ^c $\pm$ 2.94	0.53 ^a $\pm$ 0.01	0.83 $\pm$ 0.00	
	20	37.4 ^c $\pm$ 2.2	5.19 ^c $\pm$ 0.01	54.89 ^c $\pm$ 1.11	0.48 ^c $\pm$ 0.01	0.83 $\pm$ 0.01	
	30	44.9 ^b $\pm$ 3.6	4.98 ^d $\pm$ 0.07	53.05 ^c $\pm$ 0.99	0.45 ^e $\pm$ 0.00	0.82 $\pm$ 0.01	
0.95	10	26.5 ^d $\pm$ 1.9	7.02 ^a $\pm$ 0.05	109.10 ^a $\pm$ 2.20	0.51 ^b $\pm$ 0.01	0.92 $\pm$ 0.01	
	20	27.9 ^d $\pm$ 1.8	6.79 ^a $\pm$ 0.13	106.81 ^a $\pm$ 2.28	0.49 ^c $\pm$ 0.01	0.92 $\pm$ 0.01	
	30	33.7 ^c $\pm$ 2.0	6.52 ^b $\pm$ 0.08	91.40 ^b $\pm$ 1.48	0.48 ^c $\pm$ 0.00	0.91 $\pm$ 0.09	

a, b,... ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันแสดงว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4.19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนสมบัติของพัฟเฟสตรีสวนบนและได้เสาวรสของ ผลิตภัณฑ์ที่แปรค่า a_w ของได้เสาวรสเริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2

SOV	d.f.	MS				
		ความ กรอบ	ปริมาณน้ำ		ค่า a_w	
			พัฟเฟสตรี้ ส่วนบน	ได้เสาวรส	พัฟเฟสตรี้ส่วนบน	ได้เสาวรส
ค่า a_w ได้ เสาวรส (A)	2	53.09*	8.08*	7461.73*	1.08×10^{-2} *	0.10*
ระยะเวลา (B)	2	35.41*	0.99*	113.67*	5.58×10^{-3} *	4.63×10^{-4}
AxB	4	1.76*	0.06*	42.62*	2.69×10^{-4} *	8.51×10^{-4}
error	9	0.38	0.01	5.32	5.29×10^{-5}	9.46×10^{-5}

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

เนื่องจาก ค่า a_w ของได้เสาวรสเริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2 ไม่มีอิทธิพลร่วมกัน (AB) ต่อ ค่า a_w ได้เสาวรสหลังอบ จึงนำมาพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของค่า a_w ของได้เสาวรสเริ่มต้น (A) ได้ผลดังตารางที่ 4.20 พบว่า ค่า a_w ได้เสาวรสหลังอบ จะเป็นสัดส่วนตามค่า a_w ของได้เสาวรสเริ่มต้น โดยหลังจากที่ผลิตภัณฑ์ผ่านการอบแล้วทำให้ค่า a_w ได้เสาวรสลดลง

ตารางที่ 4.20 ค่า a_w ได้เสาวรสหลังอบ โดยพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของค่า a_w ของได้เสาวรสเริ่มต้น

ค่า a_w ของได้เสาวรสเริ่มต้น	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน
0.75	0.73 ^c $\pm$ 0.01
0.85	0.83 ^b $\pm$ 0.01
0.95	0.92 ^a $\pm$ 0.01

a, b, c ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันในแนวตั้งเดียวกันแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ในขั้นตอนนี้ พบว่า เมื่อค่า a_w ของได้เสาวรสเริ่มต้นลดลง และระยะเวลาอบช่วงที่ 2 เพิ่มขึ้น จะทำให้พัฟเฟสตรี้ส่วนบนมีค่าความกรอบที่วัดได้ด้วยเครื่อง texturometer มากขึ้น ซึ่ง

สัมพันธ์กับปริมาณน้ำ และ ค่า a_w ของส่วนนี้ที่ลดลง แต่ขณะที่ค่า a_w ของไส้เสาวรสเริ่มต้น และ ระยะเวลาอบช่วงที่ 2 ไม่มีผลต่อค่าปริมาตรจำเพาะ

4.3.3 ศึกษาระยะเวลาที่เหมาะสมที่ใช้ทำฟัพเพสตรีไส้เสาวรสแช่แข็งให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ

นำฟัพเพสตรีไส้เสาวรสที่ผลิตตามข้อ 3.3.2 ซึ่งผ่านการบรรจุ แช่แข็ง และเก็บรักษาตามข้อ 3.3.3 มาทำให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ โดยแปรระยะเวลาที่ทำให้ร้อนเป็น 0 10 20 30 40 45 และ 50 วินาที ตามลำดับ หลังจากนั้นจึงวัดอุณหภูมิของฟัพเพสตรีส่วนบนและไส้เสาวรส และ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแบบ Asymmetric Factorial Experiment with CRD ขนาด $3 \times 3 \times 2$ ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 4.21 และ 4.22 แล้วพิจารณาระยะเวลาที่ทำให้ผลิตภัณฑ์มีอุณหภูมิสูงกว่า 70°C ซึ่งพบว่า ค่า a_w ของไส้เสาวรสเริ่มต้น ระยะเวลาอบช่วงที่ 2 และ ระยะเวลาที่ใช้ทำผลิตภัณฑ์ให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ มีอิทธิพลร่วมกัน (ABC) ต่อ อุณหภูมิของฟัพเพสตรีส่วนบนและไส้เสาวรส อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) พบว่าเมื่อใช้ระยะเวลาทำให้ผลิตภัณฑ์ร้อนด้วยไมโครเวฟนาน 40 วินาที อุณหภูมิของฟัพเพสตรีส่วนบนจะสูงประมาณ $60 - 70^{\circ}\text{C}$ และ เมื่อระยะเวลาทำให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ 45 วินาที อุณหภูมิของฟัพเพสตรีส่วนบนจะสูงมากกว่า 70°C ขึ้นไปอีก และระยะเวลาที่ทำให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ 50 วินาที พบว่า อุณหภูมิของฟัพเพสตรีส่วนบนยิ่งเพิ่มขึ้น ในขณะที่ไส้เสาวรสจะเดือด

ตารางที่ 4.21 อุณหภูมิของพีพอสตรีส่วนบนและไส้เสาวรสที่ได้หลังจากทำพีพอสตรีไส้เสาวรส
แช่แข็งให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ เมื่อแปรค่า a_w ของไส้เสาวรสเริ่มต้น ระยะเวลาอบ
ช่วงที่ 2 และ ระยะเวลาที่ใช้ทำให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ

ค่า a_w ของ ไส้เสาวรส	ระยะเวลาอบ ช่วงที่ 2 (นาที)	ระยะเวลาที่ใช้ทำให้ร้อน ด้วยไมโครเวฟ (นาที)	อุณหภูมิของพีพ- อสตรีส่วนบน ($^{\circ}\text{C}$)	อุณหภูมิของ ไส้เสาวรส ($^{\circ}\text{C}$)
0.75	10	0	-18.0 ± 0.0	-18.0 ± 0.0
		10	8.0 ± 1.4	3.5 ± 3.6
		20	27.0 ± 2.8	61.0 ± 1.4
		30	47.9 ± 1.3	92.0 ± 3.3
		40	67.5 ± 3.5	86.5 ± 2.1
		45	80.6 ± 0.9	99.6 ± 0.5
		50	86.0 ± 1.4	104.0 ± 1.4
	20	0	-18.0 ± 0.0	-18.0 ± 0.0
		10	10.1 ± 1.6	9.1 ± 3.0
		20	35.0 ± 1.4	59.3 ± 1.1
		30	54.5 ± 2.5	88.4 ± 1.9
		40	69.0 ± 5.6	80.5 ± 2.1
		45	80.0 ± 1.4	100.0 ± 0.0
		50	85.0 ± 7.1	102.5 ± 0.7
	30	0	-18.0 ± 0.0	-18.0 ± 0.0
		10	14.0 ± 0.1	21.4 ± 7.9
		20	29.5 ± 2.1	67.3 ± 3.2
		30	49.7 ± 7.5	83.9 ± 0.6
		40	55.7 ± 2.3	84.8 ± 0.3
		45	71.5 ± 2.1	100.2 ± 0.3
		50	80.5 ± 2.1	105.0 ± 1.4

ค่า a_w ของ ไส้เสาวรศ	ระยะเวลาอบ ช่วงที่ 2(นาทึ)	ระยะเวลาที่ใช้ทำให้ร้อน ด้วยไมโครเวฟ (นาทึ)	อุณหภูมิของพัฟ- เพสตรีส่วนบน($^{\circ}\text{C}$)	อุณหภูมิของ ไส้เสาวรศ ($^{\circ}\text{C}$)
0.85	10	0	-18.0 ± 0.0	-18.0 ± 0.0
		10	14.2 ± 1.2	10.5 ± 3.5
		20	33.5 ± 4.0	68.7 ± 1.8
		30	56.2 ± 5.4	<u>76.5 ± 2.1</u>
		40	<u>71.8 ± 0.2</u>	<u>76.7 ± 4.7</u>
		45	<u>78.0 ± 1.4</u>	<u>100.3 ± 1.2</u>
		50	<u>82.0 ± 4.2</u>	<u>101.0 ± 1.5</u>
	20	0	-18.0 ± 0.0	-18.0 ± 0.0
		10	25.0 ± 1.4	13.8 ± 5.0
		20	40.0 ± 1.4	<u>72.6 ± 3.6</u>
		30	50.5 ± 6.4	<u>74.6 ± 3.5</u>
		40	<u>70.0 ± 7.1</u>	<u>81.6 ± 1.1</u>
		45	<u>80.8 ± 1.7</u>	<u>97.8 ± 3.1</u>
		50	<u>87.5 ± 3.5</u>	<u>101.5 ± 2.1</u>
	30	0	-18.0 ± 0.0	-18.0 ± 0.0
		10	20.1 ± 4.4	12.2 ± 4.3
		20	34.7 ± 0.5	66.5 ± 2.1
		30	50.0 ± 8.5	<u>71.0 ± 0.8</u>
		40	57.0 ± 2.8	<u>80.2 ± 1.1</u>
		45	<u>73.3 ± 2.4</u>	<u>100.0 ± 0.0</u>
		50	<u>77.5 ± 3.5</u>	<u>101.5 ± 2.1</u>
0.95	10	0	-18.0 ± 0.0	-18.0 ± 0.0
		10	14.1 ± 0.1	11.8 ± 1.8
		20	29.0 ± 1.4	47.5 ± 2.5
		30	53.1 ± 1.3	<u>82.7 ± 3.8</u>
		40	<u>73.0 ± 4.2</u>	<u>88.8 ± 1.8</u>
		45	<u>74.5 ± 3.5</u>	<u>91.0 ± 1.4</u>
		50	<u>76.0 ± 4.2</u>	<u>99.0 ± 1.4</u>

ค่า a_w ของ ไส้เสาวรส	ระยะเวลาอบ ช่วงที่ 2 (นาทิจ)	ระยะเวลาที่ใช้ทำให้ร้อน ด้วยไมโครเวฟ (นาทิจ)	อุณหภูมิของฟัฟ- เฟสเตรีส่วนบน($^{\circ}\text{C}$)	อุณหภูมิของ ไส้เสาวรส ($^{\circ}\text{C}$)
0.95	20	0	-18.0 $\pm$ 0.0	-18.0 $\pm$ 0.0
		10	15.7 $\pm$ 0.6	8.2 $\pm$ 1.4
		20	34.5 $\pm$ 0.7	41.9 $\pm$ 4.1
		30	61.7 $\pm$ 0.4	75.0 $\pm$ 5.7
		40	66.0 $\pm$ 1.4	87.0 $\pm$ 2.9
		45	73.2 $\pm$ 1.1	97.3 $\pm$ 0.2
		50	75.0 $\pm$ 1.4	102.0 $\pm$ 2.8
	30	0	-18.0 $\pm$ 0.0	-18.0 $\pm$ 0.0
		10	19.3 $\pm$ 1.8	14.3 $\pm$ 1.3
		20	32.0 $\pm$ 1.4	51.2 $\pm$ 2.4
		30	52.1 $\pm$ 4.3	66.6 $\pm$ 1.7
		40	70.5 $\pm$ 3.5	79.2 $\pm$ 11.5
		45	70.1 $\pm$ 4.1	86.4 $\pm$ 1.5
		50	77.0 $\pm$ 5.7	98.5 $\pm$ 4.9

หมายเหตุ ข้อมูลมีจำนวนมากกว่า 50 ข้อมูลจึงไม่สามารถแสดงความแตกต่างได้ด้วยตัวอักษร

ตารางที่ 4.22 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของอุณหภูมิของฟัฟเฟสเตรีส่วนบนและไส้เสาวรส ที่ได้จากการทำฟัฟเฟสเตรีไส้เสาวรสแช่แข็งให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ

SOV	df	MS	
		อุณหภูมิของฟัฟเฟสเตรีส่วนบน	อุณหภูมิของไส้เสาวรส
ค่า a_w ของไส้เสาวรส (A)	2	37.80*	398.43*
ระยะเวลาอบช่วงที่ 2 (B)	2	85.42*	6.96
ระยะเวลาที่ใช้ทำให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ (C)	6	23566.71*	37103.75*
A $\times$ B	4	31.23*	55.44*
A $\times$ C	12	64.66*	160.27*
B $\times$ C	12	29.46*	49.96*
A $\times$ B $\times$ C	24	18.23*	25.22*
error	126	5.66	3.48

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ดังนั้นจึงเลือกระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับทำฟัพเพสตรีได้เสาวรสให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ คือ 45 วินาที เนื่องจากเป็นระยะเวลาต่ำสุดที่ทำให้ผลิตภัณฑ์มีอุณหภูมิทั่วทั้งชิ้นสูงกว่า 70°C และได้เสาวรสยังไม่เดือดจนทะลักออกมา

4.3.4 ศึกษาผลของค่า a_w ของได้เสาวรส และ ระยะเวลาอบในช่วงที่ 2 ที่มีต่อคุณภาพของฟัพเพสตรีได้เสาวรสแช่แข็งหลังจากนำมาทำให้อุ่นด้วยไมโครเวฟ

นำฟัพเพสตรีได้เสาวรสที่ผลิตตามข้อ 3.3.2 ซึ่งผ่านการบรรจุ แช่แข็ง และเก็บรักษาตามข้อ 3.3.3 มาทำให้อุ่นด้วยไมโครเวฟตามระยะเวลาที่เลือกได้จากข้อ 4.3.3 หลังจากนั้นนำผลิตภัณฑ์มาวัดและวิเคราะห์สมบัติด้านต่างๆ และทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัส

ค่าปริมาตรจำเพาะ น้ำหนักที่สูญเสียในขณะอบ และ สีที่ผิวของฟัพเพสตรีได้เสาวรสหลังจากทำผลิตภัณฑ์ให้อุ่นด้วยไมโครเวฟ เมื่อแปรค่า a_w ของได้เสาวรสเริ่มต้นและระยะเวลาอบ และ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแบบ Symmetric Factorial Experiment with CRD ขนาด 3×3 ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 4.23 และ 4.24 พบว่า ค่า a_w ของได้เสาวรสเริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2 ไม่มีอิทธิพลร่วมกัน (AB) ต่อค่าปริมาตรจำเพาะ น้ำหนักที่สูญเสียในขณะทำให้อุ่นด้วยไมโครเวฟ ค่าความสว่าง (L) ค่าสีแดง (a^*) และ ค่าสีเหลือง (b^*) ($p > 0.05$) จึงนำมาพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของค่า a_w ของได้เสาวรสเริ่มต้น (A) (ตารางที่ 4.25) พบว่าที่ค่า a_w ของได้เสาวรสเริ่มต้น เท่ากับ 0.95 ทำให้ฟัพเพสตรีได้เสาวรสมี้น้ำหนักที่สูญเสียในขณะทำให้อุ่นด้วยไมโครเวฟ และ ค่าความสว่าง (L) เท่ากับ 5.92 % และ 66.1 ซึ่งมากกว่าที่ค่า a_w ของได้เสาวรสเริ่มต้น เท่ากับ 0.85 และ 0.75 และ เมื่อนำมาพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของระยะเวลาอบช่วงที่ 2 (B) (ตารางที่ 4.26) พบว่าที่ระยะเวลาอบช่วงที่ 2 เท่ากับ 10 นาที ทำให้ฟัพเพสตรีได้เสาวรสมี้น้ำหนักที่สูญเสีย (L) เท่ากับ 66.7 และค่าสีเหลือง (b^*) เท่ากับ +18.7 ซึ่งมากกว่าที่ระยะเวลาอบช่วงที่ 2 เท่ากับ 20 และ 30 นาที

ตารางที่ 4.23 สมบัติของฟเฟสตรี่ได้เสถียรหลังจากทำให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ เมื่อแปรค่า a_w ของได้เสถียรเริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2

ค่า a_w ของ ได้เสถียรเริ่มต้น	ระยะเวลา อบช่วงที่ 2 (นาที)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน				
		ปริมาตรจำเพาะ ^{ns} (cm^3/g)	น้ำหนักที่สูญเสียในขณะทำให้ ร้อนด้วยไมโครเวฟ (%)	ค่า สีที่ผิว		
				L	a* ^{ns}	b*
0.75	10	3.43 $\pm$ 0.13	2.79 $\pm$ 0.23	65.0 $\pm$ 1.1	+6.3 $\pm$ 0.6	+27.3 $\pm$ 2.2
	20	3.61 $\pm$ 0.21	3.32 $\pm$ 0.25	63.6 $\pm$ 5.0	+5.5 $\pm$ 1.0	+25.2 $\pm$ 1.3
	30	3.58 $\pm$ 0.03	3.70 $\pm$ 0.27	55.9 $\pm$ 2.4	+5.5 $\pm$ 0.7	+19.2 $\pm$ 1.3
0.85	10	3.40 $\pm$ 0.14	4.57 $\pm$ 0.44	65.3 $\pm$ 2.9	+5.4 $\pm$ 0.9	+26.2 $\pm$ 1.6
	20	3.60 $\pm$ 0.28	4.11 $\pm$ 0.26	62.6 $\pm$ 1.6	+5.2 $\pm$ 0.4	+20.9 $\pm$ 0.9
	30	3.45 $\pm$ 0.21	4.60 $\pm$ 0.24	55.7 $\pm$ 1.3	+6.0 $\pm$ 0.3	+18.4 $\pm$ 1.3
0.95	10	3.30 $\pm$ 0.28	5.88 $\pm$ 0.52	69.8 $\pm$ 0.9	+5.7 $\pm$ 1.5	+29.1 $\pm$ 2.3
	20	3.35 $\pm$ 0.21	5.65 $\pm$ 0.02	66.2 $\pm$ 1.4	+6.1 $\pm$ 1.0	+23.9 $\pm$ 1.9
	30	3.55 $\pm$ 0.21	6.24 $\pm$ 0.53	62.3 $\pm$ 1.4	+5.3 $\pm$ 0.6	+18.5 $\pm$ 1.4

ns ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

ตารางที่ 4.24 การวิเคราะห์ความแปรปรวนสมบัติของฟัพเพสตรีไล้เสาวรส หลังจากทำให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ ที่แปรค่า a_w ของไล้เสาวรสเริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2

SOV	df	MS				
		ปริมาตร จำเพาะ	น้ำหนักที่ สูญเสีย	ค่าสีที่ผิว		
				L	a*	b*
ค่า a_w (A)	2	2.91×10^{-2}	10.63*	45.40*	9.06×10^{-2}	8.14
ระยะเวลา (B)	2	4.40×10^{-2}	0.42	120.25*	9.38×10^{-2}	117.57*
A × B	4	1.64×10^{-2}	0.16	2.18	0.53	3.04
error	9	4.18×10^{-2}	0.12	5.65	0.77	2.73

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4.25 ค่าน้ำหนักที่สูญเสียในขณะทำให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ และ ค่าความสว่าง (L) ของฟัพเพสตรีไล้เสาวรส โดยพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของค่า a_w ของไล้เสาวรสเริ่มต้น

ค่า a_w ของไล้เสาวรส เริ่มต้น	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	น้ำหนักที่สูญเสีย(%)	ค่าความสว่าง (L)
0.75	$3.27^c \pm 0.45$	$61.5^b \pm 5.1$
0.85	$4.42^b \pm 0.35$	$61.2^b \pm 4.7$
0.95	$5.92^a \pm 0.43$	$66.1^a \pm 3.5$

a, b ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันในแนวตั้งเดียวกันแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4.26 ค่าความสว่าง (L) และ ค่าสีเหลือง (b^*) ที่ผิวของฟัพเพสตรีไล้เสาวรสหลังทำให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ โดยพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของระยะเวลาอบช่วงที่ 2

ระยะเวลาอบช่วง ที่ 2 (นาที)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	ค่าความสว่าง (L)	ค่าสีเหลือง (b^*)
10	$66.7^a \pm 2.8$	$+27.6^a \pm 2.1$
20	$64.2^b \pm 3.0$	$+23.4^b \pm 2.2$
30	$58.0^b \pm 3.6$	$+18.7^c \pm 1.1$

a, b, c ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันในแนวตั้งเดียวกันแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ค่าความกรอบของฟัฟเฟสตรีสวนบน ปริมาณน้ำและค่า a_w ของฟัฟเฟสตรีสวนบน และไส้เสาวรธ หลังจากทำผลิตภัณฑ์ให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ เมื่อแปรค่า a_w ของไส้เสาวรธเริ่มต้น และระยะเวลาอบช่วงที่ 2 และ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแบบ Symmetric Factorial Experiment with CRD ขนาด 3×3 ได้แสดงในตารางที่ 4.27 และ 4.28 พบว่า ค่า a_w ของไส้เสาวรธเริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2 ไม่มีอิทธิพลร่วมกัน (AB) ต่อค่าความกรอบ ปริมาณน้ำของฟัฟเฟสตรีสวนบน และ ค่า a_w ของฟัฟเฟสตรีสวนบนและไส้เสาวรธ ($p > 0.05$) จึงนำมาพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของค่า a_w ของไส้เสาวรธเริ่มต้น (A) (ตารางที่ 4.29) พบว่าเมื่อค่า a_w ของไส้เสาวรธเริ่มต้นเพิ่มขึ้น ทำให้ค่าความกรอบลดลง ปริมาณน้ำของฟัฟเฟสตรีสวนบน และ ค่า a_w ของฟัฟเฟสตรีสวนบนและไส้เสาวรธเพิ่มขึ้น และ เมื่อพิจารณาอิทธิพลของระยะเวลาอบช่วงที่ 2 (B) (ตารางที่ 4.30) พบว่าที่ระยะเวลาอบช่วงที่ 2 เท่ากับ 30 นาที ทำให้ค่าความกรอบมีค่าสูงสุด เท่ากับ 9.0 และปริมาณน้ำของฟัฟเฟสตรีสวนบน และ ค่า a_w ของไส้เสาวรธต่ำกว่าที่ระยะเวลาอบช่วงที่ 2 เท่ากับ 10 และ 20 นาที

ตารางที่ 4.27 สมบัติของฟัฟเฟสตรัสส่วนบนและใต้เสาวรศ หลังจากทำการลิตภัณฑ์ให้พร้อมด้วยไมโครเวฟ เมื่อแปรค่า a_w ของใต้เสาวรศเริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2

ค่า a_w ของ ใต้เสาวรศเริ่มต้น	ระยะเวลาอบ ช่วงที่ 2 (นาที)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน					
		ความกรอบ	ปริมาณน้ำ (%)		ค่า a_w		
			ฟัฟเฟสตรัสส่วนบน	ใต้เสาวรศ	ฟัฟเฟสตรัสส่วนบน	ใต้เสาวรศ	
0.75	10	6.8 $\pm$ 0.2	6.09 $\pm$ 0.23	27.40 ^f $\pm$ 1.61	0.58 $\pm$ 0.02	0.67 $\pm$ 0.02	
	20	11.2 $\pm$ 1.1	5.48 $\pm$ 0.34	26.98 ^f $\pm$ 0.66	0.57 $\pm$ 0.04	0.65 $\pm$ 0.01	
	30	13.6 $\pm$ 0.1	5.30 $\pm$ 0.07	26.44 ^f $\pm$ 1.12	0.48 $\pm$ 0.01	0.63 $\pm$ 0.02	
0.85	10	4.7 $\pm$ 0.9	7.68 $\pm$ 0.38	44.84 ^d $\pm$ 1.27	0.63 $\pm$ 0.01	0.78 $\pm$ 0.01	
	20	8.4 $\pm$ 0.7	6.68 $\pm$ 0.47	39.58 ^e $\pm$ 1.32	0.58 $\pm$ 0.03	0.75 $\pm$ 0.01	
	30	11.6 $\pm$ 0.9	5.72 $\pm$ 0.36	37.82 ^e $\pm$ 1.15	0.57 $\pm$ 0.07	0.73 $\pm$ 0.02	
0.95	10	1.0 $\pm$ 0.2	8.87 $\pm$ 0.19	89.48 ^a $\pm$ 1.03	0.67 $\pm$ 0.04	0.90 $\pm$ 0.01	
	20	4.1 $\pm$ 0.6	8.57 $\pm$ 0.07	85.63 ^b $\pm$ 1.82	0.64 $\pm$ 0.02	0.91 $\pm$ 0.02	
	30	5.8 $\pm$ 0.7	8.30 $\pm$ 0.80	72.90 ^c $\pm$ 3.52	0.63 $\pm$ 0.04	0.87 $\pm$ 0.02	

a, b, ... ตัวเลขที่สื่อถึงรกำกับต่างกันในแต่ละช่วงเดียวกันแตกต่างกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4.28 การวิเคราะห์ความแปรปรวนสมบัติของฟัฟเฟสตรีสวนบนและได้เสาวรต หลังจากทำให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ เมื่อแปรค่า a_w ของได้เสาวรตเริ่มต้นและระยะเวลาอบ ช่วงที่ 2

SOV	df	MS				
		ความ กรอบ	ปริมาณน้ำ		ค่า a_w	
			ฟัฟเฟสตรี ส่วนบน	ได้เสาวรต	ฟัฟเฟสตรี ส่วนบน	ได้เสาวรต
ค่า a_w (A)	2	75.17*	13.47*	5053.70*	1.60×10^{-2} *	8.70×10^{-2} *
ระยะเวลา (B)	2	58.11*	1.84*	102.21	6.35×10^{-3} *	1.91×10^{-3} *
A × B	4	0.79	0.28	37.84*	1.19×10^{-3}	2.14×10^{-4}
error	9	0.79	0.08	2.87	1.39×10^{-3}	2.50×10^{-4}

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4.29 ค่าความกรอบ ปริมาณน้ำของฟัฟเฟสตรีสวนบน และ ค่า a_w ของฟัฟเฟสตรีสวนบนและได้เสาวรต โดยพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของค่า a_w ของได้เสาวรตเริ่มต้น

ค่า a_w ของได้ เสาวรตเริ่มต้น	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน			
	ความกรอบ	ปริมาณน้ำของ ฟัฟเฟสตรีสวนบน (%)	ค่า a_w	
			ฟัฟเฟสตรีสวนบน	ได้เสาวรต
0.75	$9.6^a \pm 3.0$	$5.62^c \pm 0.41$	$0.54^c \pm 0.05$	$0.65^c \pm 0.02$
0.85	$6.4^b \pm 1.6$	$6.70^b \pm 0.93$	$0.59^b \pm 0.05$	$0.76^b \pm 0.02$
0.95	$3.6^c \pm 2.2$	$8.58^a \pm 0.27$	$0.65^a \pm 0.03$	$0.89^a \pm 0.02$

a, b, c ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันในแนวตั้งเดียวกันแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4.30 ค่าความกรอบ ปริมาณน้ำของพัฟเฟสตรีส่วนบน และ ค่า a_w ของพัฟเฟสตรีส่วนบนและไส้เสาวรศ โดยพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของระยะเวลาอบช่วงที่ 2

ระยะเวลาอบ ช่วงที่ 2 (นาท)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน			
	ความกรอบ	ปริมาณน้ำของ พัฟเฟสตรีส่วนบน (%)	ค่า a_w	
			พัฟเฟสตรีส่วนบน	ไส้เสาวรศ
10	4.2 ^c $\pm$ 2.7	7.55 ^a $\pm$ 1.27	0.63 ^a $\pm$ 0.05	0.78 ^a $\pm$ 0.10
20	6.4 ^b $\pm$ 0.6	6.91 ^b $\pm$ 1.42	0.60 ^{ab} $\pm$ 0.04	0.77 ^a $\pm$ 0.11
30	9.0 ^a $\pm$ 3.4	6.44 ^c $\pm$ 1.46	0.56 ^b $\pm$ 0.08	0.75 ^b $\pm$ 0.11

a, b, c ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันในแนวตั้งเดียวกันแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ผลการทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์หลังจากทำให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ เมื่อแปรค่า a_w ของไส้เสาวรศเริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2 และผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแบบ Symmetric Factorial Experiment with RCBD ขนาด 3×3 ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 4.31 และ 4.32 พบว่าค่า a_w ของไส้เสาวรศเริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2 มีอิทธิพลร่วมกัน (AB) ต่อผลทางประสาทสัมผัสในด้านสีที่ผิวและความชอบของพัฟเฟสตรีส่วนบนของผลิตภัณฑ์หลังจากทำให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) ซึ่งพบว่า ที่ค่า a_w ของไส้เสาวรศเริ่มต้นเท่ากับ 0.75 และ 0.85 และระยะเวลาอบช่วงที่ 2 นาน 30 นาที ได้คะแนนสีที่ผิวสูงสุดซึ่งอยู่ในระดับสีน้ำตาล ในขณะที่ในด้านความชอบของพัฟเฟสตรีส่วนบน พบว่า ที่ค่า a_w ของไส้เสาวรศเริ่มต้นเท่ากับ 0.75 ระยะเวลาอบช่วงที่ 2 นาน 20 และ 30 นาที และ ที่ค่า a_w ของไส้เสาวรศเริ่มต้นเท่ากับ 0.85 ระยะเวลาอบช่วงที่ 2 นาน 20 และ 30 นาที ได้คะแนนความชอบสูงสุดไม่แตกต่างกันซึ่งอยู่ในระดับชอบปานกลาง และไม่พบอิทธิพลร่วมกัน (AB) ในด้านการขึ้นชั้น ความแห้ง ความกรอบของพัฟเฟสตรีส่วนบน ($p > 0.05$)

เมื่อนำคะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์ที่ได้ (sample score) มาหารด้วยคะแนนในอุดมคติที่ผู้ทดสอบอยากให้มีในผลิตภัณฑ์ (ideal score) ในด้านต่างๆ จะได้เป็น ideal ratio score แล้วจึงนำมาสร้างเป็นกราฟ โดยเลือกนำข้อมูลที่มีค่า a_w ของไส้เสาวรศเริ่มต้น เท่ากับ 0.75 และ 0.85 และระยะเวลาอบช่วงที่ 2 นาน 20 และ 30 นาที ซึ่งเป็นภาวะที่ทำให้ผลิตภัณฑ์มีค่าใกล้เคียงกับค่าทางอุดมคติ และได้คะแนนความชอบของพัฟเฟสตรีส่วนบนสูง ดังรูปที่ 4.2 พบว่าที่ค่า a_w ของไส้เสาวรศเริ่มต้นเท่ากับ 0.85 ระยะเวลาอบช่วงที่ 2 นาน 20 นาที (เส้นสีม่วง —) ได้คะแนนในด้านสีที่ผิว ความแห้ง ใกล้เคียงกับค่าทางอุดมคติ และ a_w

ของไส้เสาวรสเริ่มต้นเท่ากับ 0.75 ระยะเวลาอบช่วงที่ 2 นาน 20 นาที (เส้นสีชมพู —) และ 30 นาที (เส้นสีเหลือง —) ได้คะแนนด้านขึ้นชั้น ใกล้เคียงกับค่าทางอุดมคติ และได้คะแนนด้านความกรอบมากกว่าค่าทางอุดมคติ ในขณะที่ค่า a_w ของไส้เสาวรสเริ่มต้นเท่ากับ 0.85 ระยะเวลาอบช่วงที่ 2 นาน 30 นาที ได้คะแนนความชอบของฟัฟเฟสตรีสวนบนสูงสุด (เส้นสีน้ำเงิน —)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.31 ผลการทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์ หลังจากทำให้อ่อนด้วยไมโครเวฟ เมื่อแปรค่า a_w ของได้เสถียรเริ่มต้นและระยะเวลาอบ
ช่วงที่ 2

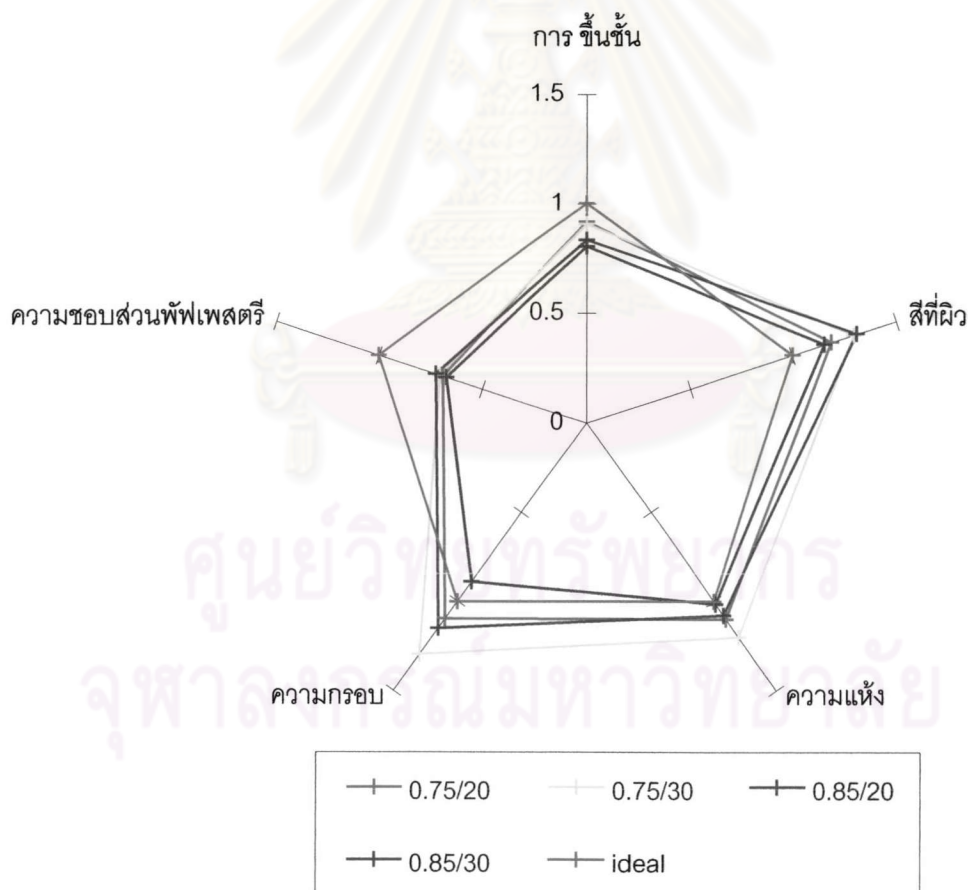
ค่า a_w ของ ได้เสถียรเริ่มต้น	ระยะเวลาอบ ช่วงที่2 (นาที)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน					
		สีที่ผิวด้านนอก	การขึ้นชั้นฟัฟเฟสตร์ ส่วนบน	ความแห้งฟัฟเฟสตร์ ส่วนบน	ความกรอบฟัฟเฟสตร์ ส่วนบน	ความชอบฟัฟเฟสตร์ส่วนบน	
0.75	10	6.26 ^{cd} $\pm$ 0.80	6.67 $\pm$ 0.98	6.07 $\pm$ 0.76	5.30 $\pm$ 0.89	5.36 ^c $\pm$ 0.88	
	20	6.65 ^{bc} $\pm$ 0.80	7.34 $\pm$ 0.71	6.05 $\pm$ 0.86	6.79 $\pm$ 1.20	6.90 ^a $\pm$ 0.97	
	30	7.26 ^a $\pm$ 0.85	7.25 $\pm$ 0.70	6.61 $\pm$ 0.79	8.03 $\pm$ 1.12	7.04 ^a $\pm$ 0.72	
0.85	10	5.82 ^{de} $\pm$ 0.83	5.28 $\pm$ 0.75	5.39 $\pm$ 0.99	5.76 $\pm$ 0.89	5.15 ^c $\pm$ 0.86	
	20	6.46 ^c $\pm$ 0.90	6.43 $\pm$ 1.52	5.58 $\pm$ 0.76	5.76 $\pm$ 0.89	6.74 ^a $\pm$ 0.85	
	30	7.34 ^a $\pm$ 0.66	6.67 $\pm$ 0.98	5.94 $\pm$ 0.84	7.45 $\pm$ 1.23	7.24 ^a $\pm$ 0.82	
0.95	10	5.70 ^e $\pm$ 0.68	5.61 $\pm$ 1.00	4.96 $\pm$ 0.91	3.99 $\pm$ 0.68	5.48 ^c $\pm$ 0.90	
	20	5.51 ^e $\pm$ 1.06	6.21 $\pm$ 0.95	5.33 $\pm$ 0.90	5.51 $\pm$ 0.94	6.19 ^b $\pm$ 0.66	
	30	6.97 ^{ab} $\pm$ 0.92	6.37 $\pm$ 0.94	5.84 $\pm$ 0.84	6.30 $\pm$ 1.50	6.22 ^b $\pm$ 0.89	

a, b,... ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันแนวตั้งเดียวกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4.32 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์หลังจากทำให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ ที่แปรค่า a_w ของไส้เสาวรสเริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2

SOV	d.f.	MS				
		สีที่ผิวด้านนอก	การขึ้นชั้น	ความแห้ง	ความกรอบ	ความชอบ
ค่า a_w (A)	2	8.40*	23.78*	14.29*	37.45*	4.74*
ระยะเวลา (B)	2	31.59*	17.88*	8.28*	112.18*	47.39*
AxB	4	1.76*	1.20	0.34	1.73	3.12*
panelist	11	1.20	0.63	0.79	1.28	0.70
error	196	0.68	0.98	0.73	1.17	0.71

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

รูปที่ 4.2 ผลการทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัสของฟัพเฟสตรี้ส่วนบนหลังจากทำผลิตภัณฑ์ให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ ที่แปรค่า a_w ของไส้เสาวรสเริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2

การทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัสของไส้เสาวรหลังจากทำผลิตภัณฑ์ให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ โดยแปรค่า a_w ของไส้เสาวรเริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2 และ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแบบ Symmetric Factorial Experiment with RCBD ขนาด 3×3 ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 4.33 และ 4.34 พบว่าค่า a_w ของไส้เสาวรเริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2 มีอิทธิพลร่วมกัน (AB) ต่อผลทางประสาทสัมผัสในด้านรสหวาน เบี้ยว ชม ความชื้นหนืดของไส้เสาวร ในผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการทำให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) ซึ่งพบว่าที่ค่า a_w ของไส้เสาวรเริ่มต้นลดลง และระยะเวลาอบช่วงที่ 2 เพิ่มขึ้น ทำให้ไส้เสาวรได้คะแนนความหวาน ชม ความชื้นหนืดเพิ่มขึ้น และความเปรี้ยวลดลง ในขณะที่ค่า a_w ของไส้เสาวรเริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2 ไม่มีอิทธิพลร่วมกัน (AB) ต่อ ความชอบส่วนไส้เสาวร

เมื่อนำคะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์ที่ได้ (sample score) มาหารด้วยคะแนนในอุดมคติที่ผู้ทดสอบอยากให้มีในไส้เสาวร (ideal score) ในด้านต่างๆ จะได้เป็น ideal ratio score แล้วจึงนำมาสร้างเป็นกราฟโดยเลือกนำข้อมูลจากผลิตภัณฑ์ที่แปรค่า a_w ของไส้เสาวรเริ่มต้น เท่ากับ 0.75 0.85 และ 0.95 และระยะเวลาอบช่วงที่ 2 นาน 10 20 และ 30 นาที ตามลำดับ ได้ผลดังรูปที่ 4.3 พบว่าที่ค่า a_w ของไส้เสาวรเริ่มต้นเท่ากับ 0.75 และระยะเวลาอบช่วงที่ 2 นาน 30 นาที (เส้นสีเหลือง —) ได้คะแนนด้านความหวาน และ ความเปรี้ยวของไส้เสาวร ใกล้เคียงกับค่าทางอุดมคติ ในขณะที่คะแนนด้านความชื้นหนืดมากกว่าค่าทางอุดมคติ และพบว่าที่ค่า a_w ของไส้เสาวรเริ่มต้นเท่ากับ 0.85 และระยะเวลาอบช่วงที่ 2 นาน 20 นาที (เส้นสีม่วง —) ได้คะแนนความชอบส่วนไส้เสาวรมากที่สุด

จากตารางที่ 4.33 และ 4.35 พบว่า ค่า a_w ของไส้เสาวรเริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2 ไม่มีอิทธิพลร่วมกัน (AB) ต่อผลทางประสาทสัมผัสในด้านความชอบโดยรวมของผลิตภัณฑ์ทั้งชิ้น ($p > 0.05$) จึงนำมาพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของค่า a_w ของไส้เสาวรเริ่มต้น (A) (ตารางที่ 4.36) พบว่าค่า a_w ของไส้เสาวรเริ่มต้นเท่ากับ 0.75 และ 0.85 ทำให้คะแนนความชอบโดยรวมของผลิตภัณฑ์ทั้งชิ้น มีค่ามากกว่าเมื่อค่า a_w ของไส้เสาวรเริ่มต้นเท่ากับ 0.95 และ เมื่อพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของระยะเวลาอบช่วงที่ 2 (B) (ตารางที่ 4.37) เมื่อระยะเวลาอบช่วงที่ 2 เท่ากับ 20 และ 30 นาที ทำให้คะแนนความชอบโดยรวมของผลิตภัณฑ์ทั้งชิ้น มากกว่าที่ระยะเวลาอบช่วงที่ 2 เท่ากับ 10 นาที

ตารางที่ 4.33 ผลการทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัสของส่วนใต้เสาวรต หลังจกการทำผลิตภัณฑ์ให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ เมื่อแปรค่า a_w ของใต้เสาวรตเริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2

ค่า a_w ของใต้เสาวรตเริ่มต้น	ระยะเวลาอบช่วงที่ 2 (นาที)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน						
		ความหวาน	ความเปรี้ยว	ความขม	ความชื้นหนืด	ความชอบส่วนใต้เสาวรต	ความชอบโดยรวมของผลิตภัณฑ์ทั้งหมด ^{ns}	
0.75	10	6.53 ^{bc} $\pm$ 0.65	4.10 ^c $\pm$ 0.79	2.24 ^b $\pm$ 0.52	7.24 ^b $\pm$ 0.71	5.19 $\pm$ 1.70	5.93 $\pm$ 0.73	
	20	6.76 ^b $\pm$ 0.67	4.38 ^c $\pm$ 0.70	2.03 ^b $\pm$ 0.68	7.85 ^a $\pm$ 0.96	5.47 $\pm$ 1.60	6.00 $\pm$ 0.73	
	30	7.26 ^a $\pm$ 0.83	4.10 ^c $\pm$ 0.67	2.68 ^a $\pm$ 0.61	8.23 ^a $\pm$ 1.27	5.29 $\pm$ 1.70	6.10 $\pm$ 0.93	
0.85	10	6.26 ^{cd} $\pm$ 0.78	4.85 ^c $\pm$ 0.79	1.46 ^c $\pm$ 0.61	6.63 ^c $\pm$ 0.74	6.17 $\pm$ 0.73	5.79 $\pm$ 0.67	
	20	6.14 ^{cd} $\pm$ 1.02	5.03 ^b $\pm$ 0.64	1.87 ^b $\pm$ 0.59	6.34 ^c $\pm$ 0.92	6.28 $\pm$ 1.09	6.30 $\pm$ 0.83	
	30	5.80 ^d $\pm$ 0.94	5.28 ^b $\pm$ 0.76	1.94 ^b $\pm$ 0.62	6.47 ^c $\pm$ 0.88	6.12 $\pm$ 1.45	6.39 $\pm$ 1.02	
0.95	10	5.14 ^{ef} $\pm$ 0.92	6.99 ^a $\pm$ 0.79	1.32 ^c $\pm$ 0.73	5.62 ^d $\pm$ 0.77	5.25 $\pm$ 1.01	5.22 $\pm$ 1.04	
	20	4.73 ^f $\pm$ 0.81	6.34 ^a $\pm$ 0.63	1.12 ^c $\pm$ 0.77	5.68 ^d $\pm$ 0.80	5.42 $\pm$ 0.81	5.56 $\pm$ 0.95	
	30	5.29 ^e $\pm$ 0.77	6.90 ^a $\pm$ 0.81	1.36 ^c $\pm$ 0.78	5.38 ^d $\pm$ 0.66	4.87 $\pm$ 0.85	5.93 $\pm$ 0.91	

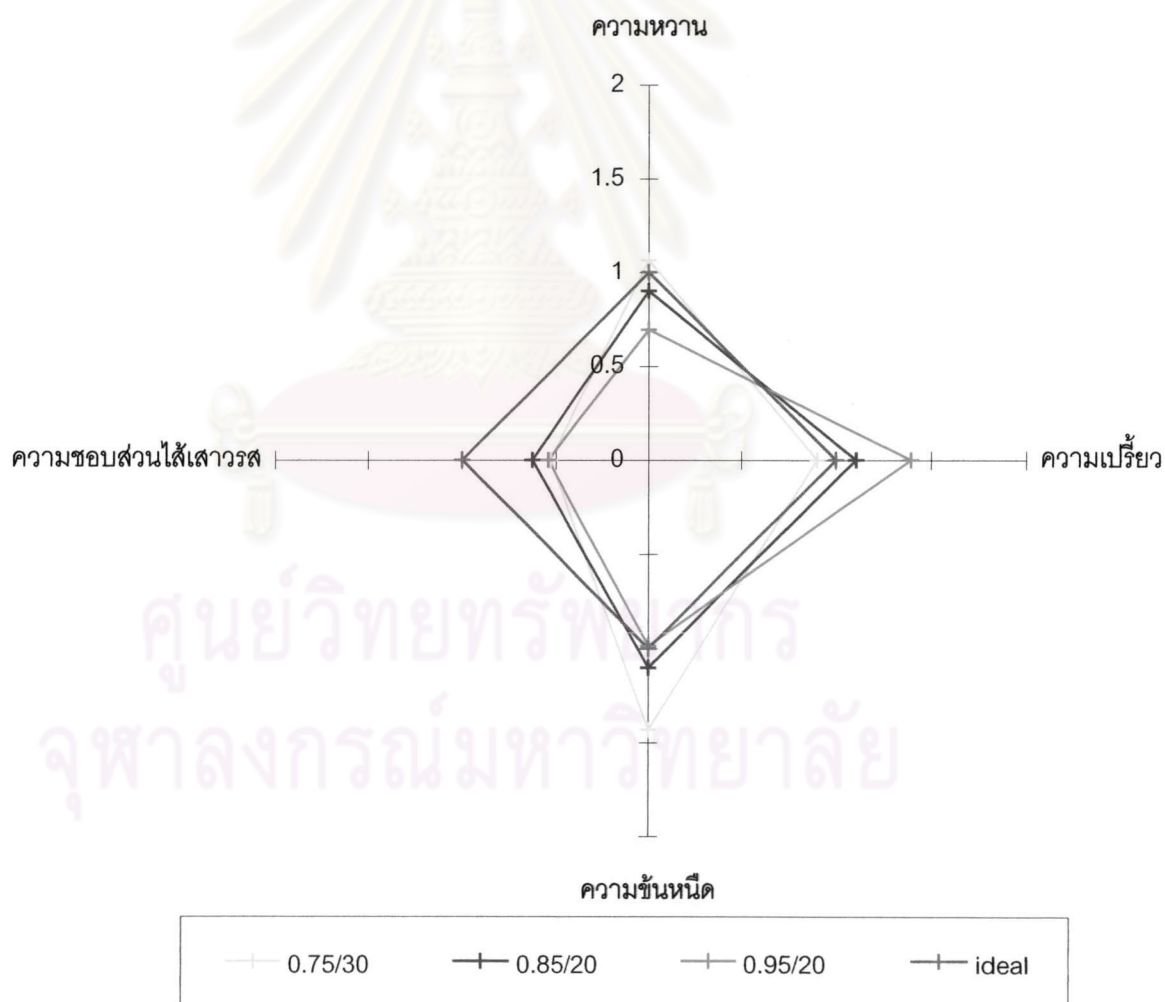
a, b,... ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันในแต่ละช่วงตั้งเดียวกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ns ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

ตารางที่ 4.34 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัสของไส้เสาวรสด หลังจากทำผลิตภัณฑ์ให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ เมื่อแปรค่า a_w ของไส้เสาวรสด เริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2

SOV	df	MS				
		รสหวาน	รสเปรี้ยว	รสขม	ความข้นหนืด	ความชอบ ส่วนไส้
ค่า a_w ของไส้ (A)	2	58.35*	120.99*	19.77*	89.17*	30.60*
ระยะเวลา (B)	2	1.04	0.56	2.47*	0.70	2.13
A×B	4	2.84*	2.08*	1.11*	3.17*	1.29
panelist	11	1.06	0.87	0.41	0.93	0.77
error	196	0.67	0.52	0.44	0.76	1.63

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

รูปที่ 4.3 ผลการทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัสของไส้เสาวรสดหลังจากทำผลิตภัณฑ์ให้ร้อนด้วยไมโครเวฟเมื่อแปรค่า a_w ของไส้เสาวรสดเริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2

ตารางที่ 4.35 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความชอบโดยรวมของผลิตภัณฑ์ทั้งชิ้น หลังจากให้นำผลิตภัณฑ์มาทำให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ เมื่อแปรค่า a_w ของไส้เสาวรสด เริ่มต้นและระยะเวลาอบช่วงที่ 2

SOV	df	MS
		คะแนนความชอบโดยรวมของผลิตภัณฑ์ทั้งชิ้น
ค่า a_w (A)	2	6.69*
ระยะเวลา (B)	2	4.42*
A × B	4	0.62
panelist	11	1.28
error	196	0.75

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4.36 คะแนนความชอบโดยรวมของผลิตภัณฑ์ทั้งชิ้น หลังจากให้นำผลิตภัณฑ์มาทำให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ โดยพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของค่า a_w ของไส้เสาวรสดเริ่มต้น

ค่า a_w ของไส้เสาวรสดเริ่มต้น	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน
0.75	6.01 ^a $\pm$ 0.79
0.85	6.16 ^a $\pm$ 0.89
0.95	5.57 ^b $\pm$ 1.00

a, b ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันในแนวตั้งเดียวกันแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4.37 คะแนนความชอบโดยรวมของผลิตภัณฑ์ทั้งชิ้น หลังจากให้นำผลิตภัณฑ์มาทำให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ โดยพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของระยะเวลาอบช่วงที่ 2

ระยะเวลาอบช่วงที่ 2 (นาที)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน
10	5.65 ^b $\pm$ 0.88
20	5.95 ^a $\pm$ 0.88
30	6.14 ^a $\pm$ 0.96

a, b ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันในแนวตั้งเดียวกันแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

จากผลการทดลองทั้งหมดพบว่าที่ค่า a_w ของไส้เสาวรสรเริ่มต้น เท่ากับ 0.75 และระยะเวลาอบช่วงที่ 2 เท่ากับ 30 นาที จะทำให้ฟัฟเฟสเตรีส่วนบนยังคงมีความกรอบสูงที่สุด และเมื่อพิจารณาร่วมกับผลการทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัส พบว่า ค่า a_w ของไส้เสาวรสรเริ่มต้น เท่ากับ 0.75 และ 0.85 เป็นภาวะที่ทำให้ผลิตภัณฑ์หลังจากทำให้ร้อนด้วยไมโครเวฟแล้ว มีคะแนนความชอบฟัฟเฟสเตรีส่วนบน และ ผลิตภัณฑ์ทั้งชิ้น ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นในงานวิจัยนี้ จึงเลือก ค่า a_w ของไส้เสาวรสรเริ่มต้น เท่ากับ 0.75 และระยะเวลาอบช่วงที่ 2 นาน 30 นาที เพื่อใช้ผลิตฟัฟเฟสเตรีไส้เสาวรสรแช่แข็ง เนื่องจากเป็นภาวะที่ทำให้ผลิตภัณฑ์หลังทำให้ร้อนด้วยไมโครเวฟแล้วยังคงมีความกรอบ และ ได้รับคะแนนความชอบโดยรวมอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เพื่อใช้ศึกษาอายุการเก็บของผลิตภัณฑ์ ในขั้นต่อไป

4.4 ศึกษาผลของอุณหภูมิและระยะเวลาเก็บที่มีต่อฟัฟเฟสเตรีไส้เสาวรสรแช่แข็ง

ผลิตฟัฟเฟสเตรีไส้เสาวรสรแช่แข็งตามภาวะที่เลือกได้จากข้อ 4.3.4 แล้วเก็บรักษาโดยแปรอุณหภูมิเป็น 2 ระดับ คือ -18 และ $-10 (\pm 2) ^\circ\text{C}$ สุ่มตรวจคุณภาพตัวอย่างทุก 2 สัปดาห์ ตลอดระยะเวลาการเก็บรักษา 3 เดือน นำมาทำให้ร้อนด้วยไมโครเวฟตามระยะเวลาที่ได้จากข้อ 4.3.3 แล้วจึงนำมาวัดและวิเคราะห์สมบัติด้านต่างๆ และทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัส วิเคราะห์ปริมาณแบคทีเรีย และ ปริมาณยีสต์และ รา ของฟัฟเฟสเตรี (ทั้งส่วนบน และ ฐาน) และ ไส้เสาวรสร

ค่าปริมาตรจำเพาะ น้ำหนักที่สูญเสียในขณะอบ และ สีที่ผิวของผลิตภัณฑ์ ที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างกัน และ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแบบ Asymmetric Factorial Experiment with CRD ขนาด 2×7 ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 4.38 และ 4.39 พบว่า อุณหภูมิ และ ระยะเวลาที่เก็บไม่มีอิทธิพลร่วมกัน (AB) ต่อค่าปริมาตรจำเพาะ น้ำหนักที่สูญเสียในขณะทำให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ ค่าสีที่ผิว ($p > 0.05$) และเมื่อระยะเวลาที่เก็บเพิ่มขึ้น ทำให้ค่าความสว่าง (L) สูงขึ้น (ตารางที่ 4.40)

ตารางที่ 4.38 สมบัติของฟฟเฟสตรี้ใส่เสวรสซึ่งเก็บรักษาที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างกัน

อุณหภูมิ (°C)	ระยะเวลา (สัปดาห์)	ปริมาตรจำเพาะ ^{ns} (cm ³ /g)	น้ำหนักที่สูญเสียในขณะทำให้ ร้อนด้วยไมโครเวฟ ^{ns} (%)	L	a* ^{ns}	b* ^{ns}
-18	0	3.66 ± 0.11	3.65 ± 0.07	54.6 ± 0.5	+5.3 ± 0.6	+24.2 ± 1.6
	2	3.39 ± 0.01	3.70 ± 0.28	59.2 ± 0.2	+4.9 ± 0.6	+20.5 ± 2.4
	4	3.45 ± 0.16	3.55 ± 0.21	57.9 ± 1.6	+4.8 ± 1.1	+21.4 ± 3.0
	6	3.56 ± 0.08	3.65 ± 0.21	61.5 ± 2.6	+6.4 ± 1.6	+22.9 ± 3.8
	8	3.57 ± 0.23	3.50 ± 0.14	61.8 ± 2.0	+6.0 ± 1.0	+22.8 ± 2.6
	10	3.49 ± 0.18	3.45 ± 0.07	65.9 ± 0.4	+4.9 ± 0.2	+20.4 ± 3.4
-10	12	3.36 ± 0.15	3.42 ± 0.18	64.4 ± 1.8	+6.1 ± 0.3	+20.9 ± 2.8
	0	3.60 ± 0.11	3.71 ± 0.16	57.3 ± 1.4	+4.4 ± 0.1	+23.4 ± 3.3
	2	3.53 ± 0.22	3.68 ± 0.11	57.6 ± 3.7	+5.8 ± 0.4	+22.5 ± 3.2
	4	3.63 ± 0.25	3.54 ± 0.08	59.6 ± 1.1	+4.4 ± 1.4	+18.4 ± 1.6
	6	3.43 ± 0.27	3.47 ± 0.18	55.2 ± 0.6	+4.9 ± 1.1	+22.3 ± 3.1
	8	3.70 ± 0.07	3.42 ± 0.14	58.2 ± 3.4	+4.5 ± 0.2	+21.8 ± 3.2
	10	3.54 ± 0.31	3.36 ± 0.14	65.1 ± 0.5	+5.8 ± 0.2	+21.3 ± 2.5
	12	3.60 ± 0.08	3.26 ± 0.12	63.7 ± 1.0	+5.9 ± 1.2	+21.8 ± 4.9

ns ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (p > 0.05)

ตารางที่ 4.39 การวิเคราะห์ความแปรปรวนสมบัติของฟฟเฟสตร์ใส่เสาวรซึ่งเก็บรักษาที่อุณหภูมิ และระยะเวลาต่างกัน

SOV	df	MS				
		ปริมาตร จำเพาะ	น้ำหนักที่สูญเสีย	ค่าสถิติ		
				L	a*	b*
อุณหภูมิ (A)	1	0.04	3.22×10^{-2}	10.15	1.02	0.35
ระยะเวลา (B)	6	0.02	6.93×10^{-2}	46.80*	0.88	6.55
A × B	6	0.02	7.10×10^{-3}	9.47	0.98	2.64
error	14	0.03	2.58×10^{-2}	3.43	0.74	9.56

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4.40 ค่าความสว่าง (L) ของฟฟเฟสตร์ใส่เสาวรหลังจากให้ร้อนด้วยไมโครเวฟ โดยพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของระยะเวลาเก็บ

ระยะเวลา (สัปดาห์)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน
0	$55.9^c \pm 1.8$
2	$58.4^{bc} \pm 2.4$
4	$58.8^{bc} \pm 1.5$
6	$58.4^{bc} \pm 4.0$
8	$59.9^b \pm 3.1$
10	$65.5^a \pm 0.6$
12	$64.1^a \pm 1.2$

a, b,... ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันในแนวตั้งเดียวกันแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ค่าความกรอบของฟฟเฟสตร์ส่วนบน ปริมาณน้ำและค่า a_w ของฟฟเฟสตร์ส่วนบนและใส่เสาวร เมื่อเก็บผลิตภัณฑ์ที่อุณหภูมิ และระยะเวลาต่างกัน และ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแบบ Asymmetric Factorial Experiment with CRD ขนาด 2×7 ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 4.41 และ 4.42 พบว่า อุณหภูมิและระยะเวลาเก็บมีอิทธิพลร่วมกัน (AB) ต่อค่า a_w ของส่วนใส่เสาวร โดยที่อุณหภูมิเก็บ -10°C และระยะเวลาเก็บนาน 10 และ 12 สัปดาห์ ทำให้ใส่เสาวรมีค่า a_w ต่ำที่สุด ในขณะที่ไม่มีอิทธิพลร่วมกัน (AB) ต่อค่าความกรอบ ปริมาณน้ำ

ของพีพีเอสตรีส่วนบนและได้เสาวรศ และ ค่า a_w ของพีพีเอสตรีส่วนบน ($p > 0.05$) จึงนำมาพิจารณาอิทธิพลของอุณหภูมิ (A) (ตารางที่ 4.43) พบว่าเมื่อเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ที่อุณหภูมิ -18°C ทำให้ค่าความกรอบมากกว่าที่อุณหภูมิ -10°C ในขณะที่ปริมาณน้ำและค่า a_w ของพีพีเอสตรีส่วนบนมีค่าต่ำกว่า ส่วนปริมาณน้ำของได้เสาวรศมีค่าสูงกว่าเมื่อเก็บที่อุณหภูมิเท่ากับ -10°C และ ระยะเวลาเก็บ (B) (ตารางที่ 4.44) พบว่าที่ระยะเวลาที่เก็บเพิ่มขึ้นทำให้ค่าความกรอบลดลง ในขณะที่ปริมาณน้ำและค่า a_w ของพีพีเอสตรีส่วนบน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.41 สมบัติของของฟฟเฟสตรัสวบนและ ไล้เสวารส เมื่อเก็บรักษาผลิตภันท์ที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างกัน

อุณหภูมิ (°C)	ระยะเวลา (สัปดาห์)	ความกรอบ	ปริมาณน้ำ (%)		ค่า a _w	
			ฟฟเฟสตรัสวบน	ไล้เสวารส	ฟฟเฟสตรัสวบน	ไล้เสวารส
-18	0	16.6 ± 3.7	5.95 ± 1.37	30.42 ± 5.66	0.45 ± 0.01	0.65 ^{abc} ± 0.00
	2	17.6 ± 0.6	5.71 ± 1.51	29.28 ± 2.90	0.48 ± 0.01	0.61 ^{bcd} ± 0.00
	4	16.5 ± 1.6	5.27 ± 0.03	31.94 ± 2.93	0.52 ± 0.01	0.67 ^a ± 0.02
	6	15.5 ± 2.1	6.12 ± 0.05	25.33 ± 1.26	0.55 ± 0.01	0.59 ^{cde} ± 0.01
	8	14.3 ± 1.3	6.09 ± 1.02	27.13 ± 2.57	0.59 ± 0.02	0.64 ^{abc} ± 0.03
	10	14.5 ± 1.3	7.74 ± 0.33	23.83 ± 0.95	0.58 ± 0.01	0.58 ^{cde} ± 0.04
-10	12	13.2 ± 1.3	6.29 ± 0.01	23.11 ± 1.45	0.56 ± 0.02	0.60 ^{bcd} ± 0.04
	0	15.8 ± 2.6	6.05 ± 0.38	29.30 ± 2.40	0.48 ± 0.02	0.65 ^{ab} ± 0.01
	2	11.4 ± 0.9	8.33 ± 0.50	24.70 ± 2.26	0.52 ± 0.05	0.60 ^{bcd} ± 0.04
	4	10.6 ± 0.7	6.87 ± 0.47	25.20 ± 3.11	0.56 ± 0.04	0.55 ^{de} ± 0.00
	6	9.8 ± 0.5	7.44 ± 0.17	23.24 ± 1.97	0.60 ± 0.01	0.55 ^{de} ± 0.01
	8	9.6 ± 1.6	8.40 ± 0.28	19.44 ± 1.83	0.60 ± 0.01	0.57 ^{de} ± 0.01
	10	9.6 ± 0.9	7.41 ± 0.77	21.74 ± 1.26	0.62 ± 0.01	0.56 ^e ± 0.03
	12	9.8 ± 1.6	8.44 ± 0.17	19.64 ± 1.56	0.61 ± 0.01	0.53 ^e ± 0.04

a, b, c... ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันในแต่ละคอลัมน์แสดงถึงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ (p ≤ 0.05)

ตารางที่ 4.42 การวิเคราะห์ความแปรปรวนสมบัติของของฟฟเฟสตรีส่วนบนและ ไล้เสาวรต
เมื่อเก็บรักษาผลิตกัณฑ์ที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างกัน

SOV	df	MS				
		ความ กรอบ	ปริมาณน้ำ		ค่า a_w	
			ฟฟเฟสตรีส่วนบน	ไล้เสาวรต	ฟฟเฟสตรีส่วนบน	ไล้เสาวรต
อุณหภูมิ (A)	1	141.57*	13.63*	110.25*	$1.01 \times 10^{-2*}$	$1.31 \times 10^{-2*}$
ระยะเวลา (B)	6	11.33*	1.54*	40.75*	$1.00 \times 10^{-2*}$	$3.17 \times 10^{-3*}$
A × B	6	3.46	1.28	6.22	1.36×10^{-4}	$2.40 \times 10^{-3*}$
error	14	2.89	0.47	6.11	6.45×10^{-4}	6.45×10^{-4}

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4.43 ค่าความกรอบ ปริมาณน้ำของฟฟเฟสตรีส่วนบนและ ไล้เสาวรต ค่า a_w ของ
ฟฟเฟสตรีส่วนบน โดยพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของอุณหภูมิที่เก็บ

อุณหภูมิ (°C)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน			
	ความกรอบ	ปริมาณน้ำ (%)		ค่า a_w
		ฟฟเฟสตรีส่วนบน	ไล้เสาวรต	
-18	$15.4^a \pm 2.1$	$6.17^b \pm 0.98$	$27.29^a \pm 3.83$	$0.53^b \pm 0.05$
-10	$10.9^b \pm 2.4$	$7.56^a \pm 0.92$	$23.32^b \pm 3.68$	$0.57^a \pm 0.05$

a, b ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันในแนวตั้งเดียวกันแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4.44 ค่าความกรอบ ปริมาณน้ำของพัฟเฟสตรีส่วนบนและไส้เสาวรต ค่า a_w ของพัฟเฟสตรีส่วนบน โดยพิจารณาเฉพาะอิทธิพลของระยะเวลาที่เก็บ

ระยะเวลา (สัปดาห์)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน			
	ความกรอบ	ปริมาณน้ำ (%)		ค่า a_w
		พัฟเฟสตรีส่วนบน	ไส้เสาวรต	พัฟเฟสตรีส่วนบน
0	16.2 ^a $\pm$ 2.7	6.00 ^b $\pm$ 0.82	29.86 ^a $\pm$ 3.61	0.47 ^d $\pm$ 0.03
2	14.5 ^{ab} $\pm$ 3.7	7.02 ^{ab} $\pm$ 1.77	26.99 ^{ab} $\pm$ 3.04	0.50 ^{cd} $\pm$ 0.03
4	13.5 ^{abc} $\pm$ 3.5	6.07 ^b $\pm$ 0.96	28.57 ^a $\pm$ 4.61	0.53 ^{bc} $\pm$ 0.02
6	12.6 ^{bc} $\pm$ 3.5	6.78 ^{ab} $\pm$ 0.77	24.29 ^{bc} $\pm$ 1.81	0.57 ^{ab} $\pm$ 0.03
8	12.0 ^{bc} $\pm$ 2.9	7.24 ^a $\pm$ 1.46	23.28 ^{bc} $\pm$ 4.80	0.59 ^a $\pm$ 0.03
10	12.0 ^{bc} $\pm$ 3.0	7.58 ^a $\pm$ 0.52	22.79 ^c $\pm$ 1.51	0.60 ^a $\pm$ 0.02
12	11.5 ^c $\pm$ 2.3	7.36 ^a $\pm$ 1.24	21.37 ^c $\pm$ 4.21	0.58 ^a $\pm$ 0.03

a, b,... ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันในแนวตั้งเดียวกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ผลการทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์ซึ่งเก็บรักษาที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างกัน และ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแบบ Asymmetric Factorial Experiment with RCBD ขนาด 2×7 ได้แสดงในตารางที่ 4.45 และ 4.46 พบว่า อุณหภูมิและระยะเวลาที่เก็บมีอิทธิพลร่วมกัน (AB) ต่อผลทางประสาทสัมผัสในด้านความกรอบและความชอบของพัฟเฟสตรีส่วนบน อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) โดยเมื่อเก็บผลิตภัณฑ์ที่อุณหภูมิ -18°C พบว่าคะแนนทางประสาทสัมผัสด้านความกรอบและความชอบของพัฟเฟสตรีส่วนบนมีค่าลดลงในสัปดาห์ที่ 6 และเมื่อเก็บผลิตภัณฑ์ที่อุณหภูมิ -10°C พบว่าคะแนนทางประสาทสัมผัสด้านความกรอบและความชอบของพัฟเฟสตรีส่วนบนมีค่าลดลง ในสัปดาห์ที่ 4

ตารางที่ 4.45 ผลการทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์ ซึ่งเก็บรักษาที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างกัน

อุณหภูมิ (°C)	ระยะเวลา (สัปดาห์)	สีผิว	การขึ้นชั้นของฟลอปสเตอร์ ส่วนบน	ความแข็งของฟลอป- สเตอร์ส่วนบน	ความกรอบของฟลอป- สเตอร์ส่วนบน	ความชอบฟลอปสเตอร์ส่วนบน
-18	0	6.75 ± 0.82	6.97 ± 0.82	7.40 ± 0.93	6.77 ^{bc} ± 0.83	7.31 ^a ± 0.67
	2	6.99 ± 0.78	7.10 ± 0.78	7.10 ± 1.08	7.04 ^{ab} ± 0.85	7.08 ^{ab} ± 1.08
	4	7.10 ± 0.96	6.89 ± 0.96	6.65 ± 0.96	6.27 ^{cd} ± 0.99	7.33 ^a ± 1.16
	6	7.16 ± 0.61	7.07 ± 0.62	6.17 ± 0.99	6.05 ^d ± 0.81	6.52 ^{bcd} ± 1.18
	8	7.22 ± 0.73	7.22 ± 0.73	5.73 ± 1.15	5.99 ^d ± 0.77	6.46 ^{cde} ± 0.90
	10	6.96 ± 0.71	6.81 ± 0.71	5.90 ± 0.98	6.21 ^d ± 0.93	6.25 ^{def} ± 1.07
-10	12	6.95 ± 0.70	6.77 ± 0.70	6.12 ± 1.16	5.67 ^{de} ± 1.18	6.08 ^{ef} ± 1.09
	0	7.18 ± 0.73	7.18 ± 0.73	7.53 ± 0.55	7.37 ^a ± 0.78	7.48 ^a ± 0.59
	2	7.09 ± 0.73	7.09 ± 0.73	7.06 ± 0.68	6.87 ^{ab} ± 0.70	7.03 ^{abc} ± 0.83
	4	7.22 ± 0.73	7.22 ± 0.73	6.72 ± 0.83	5.77 ^{de} ± 0.92	6.71 ^{bcd} ± 0.76
	6	6.97 ± 0.89	6.97 ± 0.89	5.87 ± 0.99	5.36 ^e ± 0.87	5.71 ^g ± 0.99
	8	7.08 ± 0.65	7.08 ± 0.65	6.20 ± 0.91	5.93 ^{de} ± 1.03	5.95 ^{efg} ± 0.91
	10	7.23 ± 0.86	7.23 ± 0.86	5.88 ± 0.97	5.71 ^{de} ± 0.91	5.46 ^g ± 0.93
	12	7.00 ± 0.92	6.89 ± 0.92	6.00 ± 0.93	5.87 ^{de} ± 0.96	6.06 ^{ef} ± 0.85

a, b,... ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันแสดงถึงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4.46 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์ ซึ่งเก็บรักษาที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างกัน

SOV	d.f.	MS				
		สีที่ผิวด้านนอก	การขึ้นชั้น	ความแห้ง	ความกรอบ	ความชอบ
อุณหภูมิ (A)	1	1.19×10^{-4}	0.93	0.08	2.11	11.89*
ระยะเวลา (B)	6	9.71×10^{-2}	0.15	18.90*	15.34*	17.63*
A×B	6	0.40	0.37	0.67	2.47*	1.93*
panelist	11	0.55	0.86	2.77*	1.83*	3.20*
error	311	0.56	0.60	0.85	0.78	0.82

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ผลการทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัสของไส้เสาวรต เมื่อเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างกัน และผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแบบ Asymmetric Factorial Experiment with RCBD ขนาด 2×7 ได้แสดงในตารางที่ 4.47 และ 4.48 พบว่า ระยะเวลาที่เก็บ (B) มีผลต่อไส้เสาวรตในด้านความหวาน เปรี้ยว ขม ชื่นหนืด ความชอบส่วนตัว และ ความชอบผลิตภัณฑ์ทั้งสิ้น อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.47 ผลการทดสอบลักษณะทางประสาธสัมพันธ์ของส่วนไม้เสาวรธ เมื่อเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างกัน

อุณหภูมิที่เก็บ (°C)	ระยะเวลาเก็บ (สัปดาห์)	รตหวนของส่วนไม้เสาวรธ	รตเบรียวของส่วนไม้เสาวรธ	รตขมของส่วนไม้เสาวรธ	ความชื้นหนืดส่วนไม้เสาวรธ	ความชอบส่วนไม้เสาวรธ	ความชอบโดยรวมของผลิตภัณฑ์ทั้งสิ้น
-18	0	7.20 ± 0.26	4.61 ± 0.55	2.66 ± 0.51	7.67 ± 0.68	5.33 ± 1.36	6.75 ± 0.76
	2	7.20 ± 0.17	4.73 ± 0.64	2.60 ± 0.37	7.50 ± 0.63	5.20 ± 1.00	6.97 ± 0.61
	4	7.38 ± 0.59	5.07 ± 0.31	2.87 ± 0.39	8.23 ± 0.67	5.08 ± 0.74	6.60 ± 0.89
	6	7.55 ± 0.69	5.20 ± 0.41	3.08 ± 0.60	7.75 ± 0.61	4.82 ± 0.30	6.92 ± 0.66
	8	7.98 ± 0.34	5.45 ± 0.49	3.38 ± 0.68	8.32 ± 0.62	4.17 ± 0.69	6.41 ± 0.58
	10	8.15 ± 0.32	5.61 ± 0.45	3.50 ± 0.54	8.08 ± 0.39	3.72 ± 1.09	6.20 ± 0.70
-10	12	7.98 ± 0.57	6.17 ± 0.52	3.50 ± 0.61	8.25 ± 0.76	3.60 ± 0.37	4.75 ± 1.36
	0	7.18 ± 0.14	4.40 ± 0.60	2.72 ± 0.62	7.34 ± 0.70	5.67 ± 1.78	6.92 ± 0.73
	2	7.30 ± 0.36	5.13 ± 0.23	2.67 ± 0.54	7.75 ± 0.69	5.58 ± 1.31	6.88 ± 0.71
	4	7.23 ± 0.39	5.20 ± 0.40	3.30 ± 0.49	8.51 ± 0.77	4.86 ± 0.68	7.46 ± 0.81
	6	7.43 ± 0.36	5.28 ± 0.95	3.30 ± 0.63	7.75 ± 0.61	4.13 ± 0.22	6.17 ± 0.68
	8	7.93 ± 0.36	5.38 ± 0.53	3.28 ± 0.47	8.00 ± 0.63	3.60 ± 0.58	6.22 ± 0.57
	10	8.47 ± 0.45	5.38 ± 0.53	3.33 ± 0.75	7.83 ± 0.61	3.85 ± 0.76	4.92 ± 0.92
	12	8.18 ± 0.69	5.67 ± 0.63	3.47 ± 0.62	8.42 ± 0.74	4.22 ± 0.48	5.17 ± 1.12

ตารางที่ 4.48 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัสของ
ไส้เสาวรล เมื่อเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ ที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างกัน

SOV	d.f.	MS					
		รสหวาน	รสเปรี้ยว	รสขม	ความชื้น หนืด	ความชอบ ส่วนได้	ความชอบผลิต- ภัณฑ์ทั้งชิ้น
อุณหภูมิ (A)	1	0.03	0.07	0.10	0.02	0.01	0.32
ระยะเวลา (B)	6	2.46*	2.39*	1.39*	1.43*	6.48*	7.24*
A×B	6	0.16	0.07	0.39	1.86	0.06	0.71
panelist	11	0.09	0.26	0.13	0.22*	0.75	1.50
error	311	0.20	0.27	0.32	0.39	0.87	0.67

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ผลการตรวจสอบปริมาณแบคทีเรียทั้งหมด ปริมาณยีสต์และรา ของพีฟเฟสตรี้ไส้เสาวรล เมื่อเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างกัน ได้แสดงดังตารางที่ 4.49 พบว่าไม่เกิดการเสื่อมเสียจากแบคทีเรีย รวมทั้งยีสต์และรา โดยเมื่อเก็บผลิตภัณฑ์พีฟเฟสตรี้ไส้เสาวรล ที่อุณหภูมิ -18 และ -10°C พบว่า ปริมาณแบคทีเรียทั้งหมดน้อยกว่า 300 โคโลนีต่อ กรัม และ ไม่พบยีสต์และรา ตลอดระยะเวลาเก็บ 3 เดือน

ตารางที่ 4.49 ปริมาณแบคทีเรียทั้งหมด ปริมาณยีสต์และรา ของพีฟเฟสตรี้ไส้เสาวรล เมื่อเก็บ
รักษาผลิตภัณฑ์ที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างกัน

ระยะเวลาเก็บ (สัปดาห์)	ปริมาณแบคทีเรียทั้งหมด (โคโลนีต่อกรัม)		ปริมาณยีสต์และรา (โคโลนีต่อกรัม)	
	อุณหภูมิ -18°C	อุณหภูมิ -10°C	อุณหภูมิ -18°C	อุณหภูมิ -10°C
	0	<300	<300	ไม่พบ
2	<300	<300	ไม่พบ	ไม่พบ
4	<300	<300	ไม่พบ	ไม่พบ
6	<300	<300	ไม่พบ	ไม่พบ
8	<300	<300	ไม่พบ	ไม่พบ
10	<300	<300	ไม่พบ	ไม่พบ
12	<300	<300	ไม่พบ	ไม่พบ